

panorama wałbrzyska

www.walbrzych.naszemiasto.pl

Nr 5

ZWIERZĘTA

Od 30 lat ratuje „braci mniejszych”. Wie, co kryje się za ich niemym, smutnym spojrzeniem

Pani Asia założyła w Boguszo-
wie-Gorcach azyl. Zrezygnowała
z kosmetyczek i wycieczek **str. 9**

TURYSTYKA

„Orzeł” wkrótce będzie miał sto lat. To tutaj jest brama do Gór Sowich

Od 1969 roku górskie schronisko należy do ro-
dziny Dominiaków. Wciąż świetnie się miewa! **str. 8**

ZIMOWY ODPOCZYNEK

W czasie ferii nie
będzie czasu na nu-
dę. Podwałbrzyskie
gminy mają świetne
propozycje! **str. 4**

KIEROWCY

Zima nie wybacza błędów,
popęłnianych na drogach.
Od początku br. na Dolnym Śląsku
zginęło 8 osób. O 8 za dużo... **str. 5**

HANDEL

W Wałbrzychu ros-
ną dwie nowe pla-
cówki handlowe.
Obydwie buduje sieć
Dino **str. 6**

Nr ISSN 2082-8446
Nr indeksu 272663

Eliza
Gniewek-Juszczak

Lepiej być starszym i z małej miejscowości

Zakupy nie są aktem racjonalnym, lecz emocjonalnym. Potwierdzają to wyniki badania zachowań konsumentów współautorstwa Hybrid Europe. 89,9 proc. dorosłych Polaków przyznaje się, że zdarza im się kupować towary, których nie planowali nabyć przed wejściem do sklepu. Wśród tych osób 35,6 proc. robi to czasami, czyli raz na 2-3 wizyty. Z kolei 35,2 proc. konsumentów rzadko ma takie doświadczenia, tj. raz na kilka wyjść. 16,6 proc. Polaków prawie za każdym razem kupuje towary, których nie planowali. Odpowiedź „zawsze” wybrało 2,5 proc.

Dr Joanna Myślińska-Wieprok z Uniwersytetu WSB Merito komentuje dla Monday News, że głównym motorem impulsywnych zakupów są promocje, które często zaskakują klientów w sklepie. Jak temu nie ulegać? Ekspertka wyjaśnia, że starsi klienci z niższymi dochodami, z mniejszych miast, rzadziej dokonują impulsywnych zakupów, są bardziej zorganizowani, kontrolują wydatki i mają bardziej ugruntowany schemat zakupowy. I tylko brać przykład. Bo nie wszystkie promocje oznaczają okazje, często jest to marnowanie pieniędzy i produktu. Chyba najczęściej ulegamy promocjom na odzież. Potem chcemy ją oddać do żółtych pojemników, tymczasem ilości ubrań są tak ogromne, że się w nich nie mieszczą i leżą obok w topniejącym śniegu.

Czasem sposobem na impulsywne zakupy jest kupienie tego, czego zabrakło w osiedlowym sklepie. Jest tam zwykle tak drogo, że kupisz śmietanę do sosu, czy groszek do sałatki i nie skusisz się na wiele więcej. ©

WAŁBRZYCH

Użyli noża, by okraść dwóch nastolatków

Wałbrzyscy policjanci zostali poinformowani o rozboju w rejonie galerii handlowej przy ul. 1 Maja. Na miejscu ustalili, że chwilę wcześniej dwóch mężczyzn zagroziło nastolatkom w wieku 15 i 16 lat użyciem noża, a następnie ukradło im dwa telefony komórkowe i uciekło.

Agresorzy zostali zatrzymani już po kilkudziesięciu minutach. Schwymano ich w rejonie przystanków przy ul. Wysokiego w Śródmieściu. Obydwaj byli nietrzeźwi. 36-latek wydmuchał 1,24 promila, a 18-latek ponad pół promila alkoholu. Mundurowi odzyskali dwa telefony i zabezpieczyli nóż, którym starszy ze sprawców groził małoletnim wałbrzyszanom.

Za dokonanie rozboju z użyciem noża napastnikom grozi kara pozbawienia wolności nawet do 20 lat. PG

WAŁBRZYCH

Rusza budowa obwodnicowej ścieżki

Dwanaście firm chce budować obwodnicową ścieżkę rowerową w Wałbrzychu. Oferują ceny od 5 do 9 mln zł. Nowa trasa prowadziła z Podzamcza do centrum i Szczawna-Zdroju. Wałbrzyska obwodnica jest jedną z najpiękniej położonych takich dróg w Polsce. Zachwycą wiodkami na góry.

To jeden z fajniejszych pomysłów, realizowanych z myślą o aktywnych mieszkańcach Wałbrzyska. Obwodnicowa ścieżka rowerowa ma szansę podbić ich serca. Trwa wybór firmy, która jeszcze w tym roku zbuduje pierwszą część, a miasto ogłosiło już przetarg na drugi etap. Na oferty czeka do 14 lutego. ADA

Wciąż liczą. Na razie nie ma rekordu

Adrinna Szurman
Wałbrzych

Podczas 34. Finału WOŚP w Wałbrzychu mieszkańcy uzbierali 300 tys. zł. To mniej niż w ubiegłym roku o tej porze.

Za nami 34. Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy w Wałbrzychu. Odbył się w Starej Kopalni, gdzie pracował główny sztab. Jak przekazuje, do puszek i z licytacji wałbrzyszanie uzbierali 300 tysięcy złotych. Liczenie jeszcze trwa, bo trwają także aukcje w serwisie Allegro. Nie wiadomo jeszcze, czy uda się pobić ubiegłoroczny rekord.

Kwestowało ponad 260 wolontariuszy

W czasie tegorocznego Finału zbieraliśmy pieniądze na leczenie układu pokarmowego dzieci.

W niedzielę, 25 stycznia, na ulicach Wałbrzyska kwestowało ponad 260 wolontariuszy. Z wrzutek do puszek uzbierali prawie 255 tysięcy złotych. Kolejne 30 tysięcy złotych to datki

z e-skarbonek, a na ponad 26 tysięcy złotych opiewają licytacje internetowe, które - jak zaznaczają organizatorzy - jeszcze jakiś czas potrwać.

Na Allegro Finał wciąż trwa!

- Na Allegro naprawdę wrze! Praktycznie bez przerwy otrzymujemy informacje o nowych uczestnikach licytacji, a część z nich potrwa jeszcze do połowy lutego - przekazuje Dorota Turzańska, koordynatorka wałbrzyskiego sztabu WOŚP.

W ubiegłym roku było o tej porze 330 tysięcy złotych

Jak informuje Stara Kopalnia w Wałbrzychu, do sztabu wciąż trafiają stacjonarne puszkę, ustawione w firmach i instytucjach. Końcowy wynik wałbrzyskiego finału WOŚP będzie znany dopiero za kilka tygodni.

W ubiegłym roku o tej samej porze (następnego dnia po finale) wiadomo było, że uzbieraliśmy 330 tysięcy złotych. Różnica jest niewielka, wszystko może się wydarzyć. ©

FOT. ADRIANNA SZURMAN

WAŁBRZYCH

Rozpoczęli wielkie odliczanie do matury

Studniówki mają już za sobą uczniowie I i II Liceum Ogólnokształcącego w Wałbrzychu. Obydwa bale odbyły się w zamku Książ.

- W tym roku mamy 135 maturzystów z sześciu czwartych klas - mówił Robert Wróbel, dyrektor II LO.

Podczas wystąpienia w Sali Maksymiliana, przed rozpoczęciem balu, podkreślał, że kilka lat temu naukę w tej szkole zaczynała grupa dzieci, a teraz widać, że są to już piękne panie i eleganci mężczyźni. Za dokładnie 101 dni - jak mówili prowadzący uro-

czystość uczniowie - czeka ich egzamin dojrzałości, a później każdy pójdzie swoją drogą.

Także uczniowie I LO prezentowali się przepięknie i z klasą. Zwracały uwagę bąbeczkie kreacje młodych dam i garnitury panów. Królowały suknie w kolorze czerni, ale także wina. Nie zabrakło akcentów w postaci różu, błękitu czy zieleni. Szyku tradycyjnie zadało grono pedagogiczne i dyrekcja szkoły. Dyrektor Oksana Citak życzyła młodzieży dobrej zabawy i powodzenia na maturze. PG, ADA

BIEG KRASNALI

FOT. AMELIA GÓRECKA FOTOGRAFIA

Za nami 42. Bieg Krasnali w Czarnym Borze. Jedną z najstarszych na Dolnym Śląsku tego typu imprezaa niezmiennie przyciąga na start dziesiątki dzieci i ich opiekunów. Nic dziwnego - Czarny Bór to kuźnia sportowych talentów, m.in. wybitnych biathlonistów. Wielu zaczynało przygodę ze sportem właśnie w Biegu Krasnali. Teraz przedszkolaki i uczniowie klas I-VI rywalizowali na stadionie na dystansach 50 i 800 metrów. Emocji była cała masa. Była też świetna zabawa i uśmiechy. Bieg odwiedzili: senator Agnieszka Kołacz-Leszczynska, starosta powiatu wałbrzyskiego Leonard Górski i wójt Czarnego Boru Adam Górecki. PG

panorama
wałbrzyska

Nakład do 1500 egz.

SZEF REDAKCJI LOKALNEJ: Adrianna Szurman, a.szurman@gazeta.wroc.pl; BIURO OGŁOSZEŃ: Małgorzata Krause, tel. 502 499 983, malgorzata.krause@polskappress.pl; PRENUMERATA: tel. 71 727 62 37; DRUK: Polska Press Oddział Poligrafia, 41-203 Sosnowiec Miłowice, ul. Baczyńskiego 25a. WYDAWCA Polska Press Sp. z o.o. ul. Domaniewska 45, 02-672 Warszawa, tel. 22 201 44 00, fax: 22 201 44 10. PREZES ZARZĄDU POLSKA PRESS GRUPY Zenon Nowak. PREZES MAKROREGIONU Robert Glinkowski. PROJEKT GRAFICZNY Tomasz Bocheński. WYDAWCA Robert Gorbart

© - umieszczenie takich dwóch znaków przy Artykule, w szczególności przy Aktualnym Artykule, oznacza możliwość jego dalszego rozpowszechniania tylko i wyłącznie po uiszczeniu opłaty zgodnie z cennikiem zamieszczonym na stronie www.polskatimes.pl/tresci i w zgodzie z postanowieniami niniejszego regulaminu.

POLSKA
PRESS
GRUPA

BRAWURA 63-LATEK SZALAŁ SAMOCHODEM PO ZAMARZNIĘTYM ZALEWIE

Czy ludzie powinni być karani za brak wyobraźni?

Adrianna Szurman
region

W nocy 63-letni kierowca jeździł samochodem po zalewie Witoszówka. Spotka go kara? Nie wiadomo, podobnie jak spacerujących po lodzie przy tamie w Zagórzcu Śląskim.

W niedzielę (25 stycznia) wieczorem po zalewie Witoszówka w Świdnicy jeździł samochodem 63-letni świdniczanin. Hulał, kręcił bączki i cudował, ku radości obserwującego te wyuczyny z brzegu mężczyzny. Służby przecierały oczy ze zdziwienia. Bo do widoku spacerujących po zamrzniętym zalewie ludzi już się przyzwyczaili. Podobnie na tamie w Zagórzcu Śląskim, gdzie wędkarze łowią ryby na zamrzniętym akwie. Mandatu nie będzie, ale zawsze jest ryzyko, że za akcje można przypłacić życiem.

Szalał autem po zamrzniętym zalewie

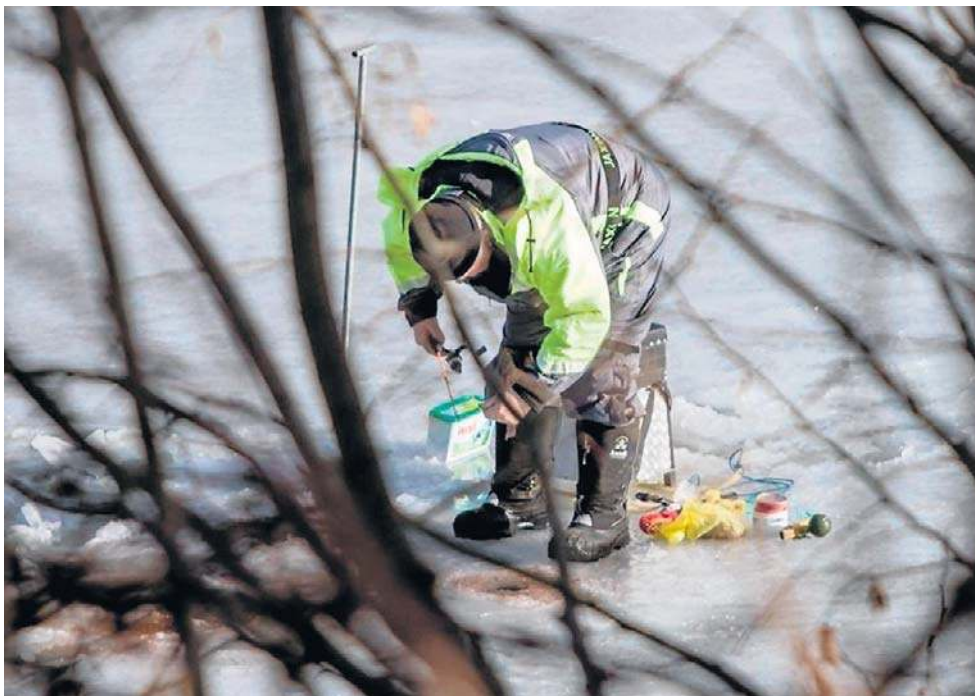
Zalew Witoszówka w Świdnicy zamrzł, podobnie jak inne zbiorniki w okolicy. Jaka jest grubość lodu i jaki ciężar utrzyma? Tego przeciętny mieszkaniec nie wie. Ani żadna z przypadkowych osób, które spacerują tam po lodzie dniami i nocami. Wszystkich namierzają jednak czujni dyżurni ze Straży Miejskiej w Świdnicy. Bo zalew jest monitorowany.

- Interwenujemy tam kilka razy w tygodniu, w sumie zdarzyło się tej zimy już kilkanaście razy. Dzieci i młodziści ściągamy z lodu, a dorosłych możemy w zasadzie tylko prosić o zejście. Ale przecieraliśmy oczy ze zdumienia, kiedy nasz dyżurny zauważył na kamerach monitoring, że po zalewie jeździ samochód - mówi nam Edward Świątkowski, komendant Straży Miejskiej w Świdnicy.

Jak dodaje, informację od razu przekazano świdnickiej policji. Ta zjawiała się na miejscu bardzo szybko i zdjęła na brzeg delikwenta, szalejącego autem po zamrzniętym zbiorniku.

Czy sąd ukarze kierowcę za jazdę po lodzie?

- Zaproponowano mandat karny, ale 63-katek odmówił przyjęcia. Skierowana więc zostanie dokumentacja do sądu

Ludzie ryzykują życiem na zamrzniętym zalewie Witoszówka i jeziorze Lubachowskim.

Strażnicy przecierali oczy ze zdumienia, kiedy w kamerach monitoringu zauważyli jeżdżące po zalewie auto.

z wnioskiem o ukaranie, ale to dość zawiła sprawa - mówi nam Michał Rzepecki z biura prasowego świdnickiej policji. Wydział wykroczeń będzie się musiał teraz sporo nagimnastykować. Czy mężczyzna stwarzał zagrożenie poza drogą publiczną (jazda po lodzie), oceni sąd.

Jak podaje na swojej stronie policja w Pisz (miasto w województwie warmińsko-mazurskim), „jazda po zamrzniętym jeziorze nie jest w Polsce zabro-

Jazda po zamrzniętym jeziorze nie jest w Polsce zabroniona żadnymi przepisami. Jednak jej finał może być tragiczny.

niona żadnymi przepisami. Jednak finał jazdy po lodzie może być tragiczny.” I tak już bywało, także tej zimy.

Jak zauważa branżowy portal Wybór kierowców, nie oznacza to jednak, że można jeździć po jeziorze bez obaw o mandat lub sprawę w sądzie.

Artykuł 77 ust. 1 pkt. 7 Prawa Wodnego stanowi, że zakazane jest poruszanie się pojazdami w wodach powierzchniowych i gruntach, pokrytych wodami. Jednak dyskusyjne jest, czy jeżdżąc po lodzie poruszamy się w wodzie i czy zamrznięte jezioro to grunt pokryty wodą. Jeżeli kierowca nie jest w aucie sam, a na brzegu stoją inni ludzie, policjanci mogą wnioskować do sądu o ukaranie za spowodowanie zagrożenia dla zdrowia lub życia innych osób.

Poza tym, pytanie jest również o trasę, którą kierowca dojechał na zbiornik. Czy jeździł po terenach zielonych, a może po plaży, co też jest zakazane i za grozi mandat?

Wędkowanie na zamrzniętym jeziorze przy tamie

Podobnie jest z osobami, które łowią ryby na zamrzniętym zbiorniku. A takie obrazki każdego roku można zobaczyć w Zagórzcu Śląskim.

- Możemy tylko apelować i ostrzegać, że jest to śmiertelnie niebezpieczne i liczyć na zdrowy rozsądek mieszkańców - mówi nam wprost Marcin Świeży z Komendy Miejskiej Policji w Wałbrzychu.

Tej zimy były już tragiczne wypadki

Tej zimy służby wielokrotnie interweniowały w sytuacjach, kiedy pod ludźmi zawał się lód. Najtragiczniejszy wypadek odnotowano w grudniu. Zmarła 48-letnia kobieta i jej 7-letni syn, którzy wpadli do zamrzniętego stawu w miejscowości Radzewo pod Poznaniem. Choć przewieziono ich do szpitala, lekarzom nie udało się uratować im życia.

Nam pozostaje tylko jedno: apelować do ludzi o zachowanie zdrowego rozsądku i unikanie zbędnego ryzyka. Urokami zimy można się nacieszyć na wiele bezpiecznych sposobów. ©

Od marca nie kupimy już biletu w autobusie

Adrianna Szurman
Wałbrzych

W autobusie w Wałbrzychu jak w kasie samoobsługowej - zapłacisz tylko kartą. Za to kierowcy będą jeździć punktualnie, zgodnie z rozkładem.

Od 1 marca w autobusach komunikacji miejskiej w Wałbrzychu nie będzie można już kupić biletów na przejazd. Jak mówi nam Mariusz Kacała, kierownik Zakładu Komunikacji Miejskiego Zakładu Usług Komunalnych w Wałbrzychu, to relikty przeszłości.

- W miastach podobnej wielkości nie ma takiego rozwiązania, nie ma go także w Świdnicy czy Wrocławiu. A w Wałbrzychu rodzi same problemy. Teraz będzie jak w markecie przy kasie samoobsługowej: zapłacimy za bilet kartą, a także telefonem czy zegarkiem, kto co ma - zaznacza kierowca.

I wylicza, że sprzedaż biletów papierowych przez kierowców to przede wszystkim opóźnienia w kursach autobusów. Bywa, że robi się kolejka po bilet w autobusie, kierowca nie ma wydać, a pasażer nie dysponuje odliczoną kwotą. Zdarza się nawet, że nie można porozumieć się z obcojęzycznym kierowcą. Poza tym pieniądze trzeba też od kierowców odebrać i zawieźć do banku pod ochroną.

- Dlatego zdecydowaliśmy się na zakończenie tej proce-

dury. Zwłaszcza że, jak wynika z naszych obserwacji, wałbrzyżanie w zdecydowanej większości kupują bilety płacąc kartą i taka opcja w autobusach jest. Ponadto lada dzień ogłosimy przetargi na osiem biletomatów, które zostaną postawione w najbardziej ruchliwych miejscach miasta - wyjaśnia Kacper Nogajczk, zastępca prezydenta Wałbrzycha.

Bilety można też kupić stacjonarnie - za gotówkę lub kartą - w ośmiu miejscach w Wałbrzychu, ale Urząd Miasta zamierza rozszerzyć tę sieć dystrybucji o nowe punkty u prywatnych przedsiębiorców. Marża, proponowana przez urząd jest niewielka, ale ktoś, kto przyjdzie po bilet, być może kupi także inne produkty, co jest zachętą.

W Wałbrzychu obowiązują obecnie bilety 30-minutowe, które kosztują 4,4 zł normalny i 2,2 zł ulgowy. Godzinne - 5,6 zł normalny i 2,8 zł ulgowy oraz półtoragodzinne - 6,6 zł normalny i 3,3 zł ulgowy.

- Są to ceny, porównywalne do innych miast - mówi Kacała i dodaje, że obecnie MZUK obsługuje 17 linii w dni robocze, 14 w soboty i 11 w niedzielę. Resztę obsługują Śląskie Konsorcjum Autobusowe, które będzie operatorem w Wałbrzychu jeszcze przez 2,5 roku.

- Od października, kiedy przyjadą do nas 14 nowych mercedesów, tych linii obsługujących MZUK będzie znowu więcej - dodaje Kacała. ©

WAŁBRZYCH

Książański Park zachwycą również zimą

Książański Park Krajobrazowy (a właściwie jego część w najbliższej okolicy zamku Książ w Wałbrzychu) jest piękny o każdej porze roku. Także zimą. Warto tam zajrzeć i w lutym, bo jest po prostu uroczy!

Książański Park Krajobrazowy został utworzony 28 października 1981 roku jako

jeden z pierwszych w Sudetach. Ma powierzchnię 3.155 hektarów. Rosną tam dziesiątki gatunków drzew i krzewów.

Książański Park Krajobrazowy jest jednym z 12 istniejących na terenie Dolnego Śląska parków krajobrazowych. Mamy też w naszym regionie dwa parki narodowe. PG

W czasie ferii nie będzie czasu na nudę

Paweł Gołębiowski
powiat wałbrzyski

W poniedziałek, 2 lutego, rozpoczęły się zimowe ferie w województwie dolnośląskim. Dzieci wrócą do szkół 16 lutego. Co będą mogły robić w czasie wolnym od nauki?

W powiecie wałbrzyskim przedstawiono kilka dni przed feriami program przygotowanych w gminach zajęć.

- Nawet jak nie będzie śniegu, to dzieci nie będą się nudziły, bo mamy wiele atrakcji - zapowiadał Leonard Górski, starosta powiatu wałbrzyskiego podczas specjalnego spotkania w schronisku Andrzejówek w Rybnicy Leśnej. Są tu czynne wyciągi i górkasaneżkowa

A oto w dużym skrócie, co przygotowano w gminach powiatu wałbrzyskiego:

Jedlina-Zdrój

Cały czas działa lodowisko plenerowe, a 30 stycznia w sąsiedztwie ruszyła dodatkowa atrakcja - tor snowtubingu (zjazdy na pontonach). Tego dnia

Gestorzy kultury z powiatu wałbrzyskiego zapewnili, że są przygotowani do ferii.

o godz. 17.00 odbyła się tam zabawa karnawałowa dla dzieci i otwarcie wspomnianego toru. Lodowisko i tor (w bilecie łączonym) będą czynne do końca lutego. W czasie ferii Centrum Kultury organizuje wypoczynek dla dzieci, będzie też m.in. zabawa karnawałowa. W niedzielę, 1 lutego, przeprowadzono Zimowy Bieg Górski.

Głuszycza

W Centrum Kultury przygotowano dwa turnusy półkolonii dla dzieci w wieku 7-12 lat. Będą warsztaty, gry, zabawy, także wyjazdy na wycieczki. Wolne są jeszcze miejsca na drugi tydzień półkolonii. W planie są m.in. wycieczka do Interaktywnego Muzeum w Kudowie-Zdroju oraz warsztaty bębnowe w Cen-

trum. Jest też nowość - ferie w wiejskich świetlicach. Zajęcia są bezpłatne.

Miosroszów

W Centrum Kultury m.in. warsztaty książki, turniej tenisa stołowego, gra terenowa „Mali odkrywcy” o historii miasta, wycieczki po górach (w tym do Andrzejówek), planowany

jest też kulig (jeśli pogoda pozwoli). Nowością będą zajęcia chemiczne na wesoło. A 13 lutego zabawa walentynkowo karnawałowa (dla zdecydowanie starszych dzieci).

Szczawno-Zdrój

Już 1 lutego w Dworzysku ruszyły questy - dwie trasy rodzinnych gier terenowych. Były: ognisko, ciepła zupa, upominki. Tego samego dnia w Kinoteatrze zaprezentowano seans bajek. W Szczawnie-Zdroju organizowane są też półkolonie, a biblioteka Zdrojoteka przygotowuje Ferie w Bibliotece. Będą zajęcia z hali sportowej, a 14 lutego Bieg Walentynkowy.

Walim

Tu ferie przygotowują: Centrum Kultury i Turystyki oraz Centrum Sportu i Rekreacji. Będą warsztaty, wyjazdy na wycieczki w ciekawe miejsca, zajęcia sportowe (głównie w hali sportowej). Będzie m.in. strzelanie z broni laserowej, jazdy specjalnymi samochodzikami, turnieje sportowe. Będzie nauka jazdy na nartach na stoku w Rzecze (dla dzieci

z gminy Walim). Będą też zajęcia fitness i w siłowni.

Czarny Bór

Warsztaty, wyjazdy, karnawałowa zabawa. Zapraszają na znakomitą trasę narciarską na tamtejszym stadionie.

Boguszków-Gorce

Zajęcia będą prowadzone we wszystkich trzech dzielnicach. Warsztaty, zabawy, zajęcia sportowe. Będą wyjazdy do kina, do Teatru Lalki i Aktora, Starej Kopalni, także do Kamiennej Góry do Muzeum Tkactwa i zespołu Arado. Będzie czynny ośrodek narciarski na Dzikowcu.

Już 15 lutego przypada rocznica otwarcia wieży widokowej na górze Dzikowiec. Powiat wałbrzyski ogłasza z tej okazji konkurs na najpiękniejsze zdjęcia z tego obiektu.

- Każdy, kto przyjedzie, wykona takie zdjęcie i zgłosi je będzie miał szansę na zdobycie atrakcyjnej nagrody - zachęca starosta Leonard Górski.

Wszystkie informacje, dotyczące konkursu, zainteresowani znajdują na internetowej stronie powiatu. ©©

Miał dożywotni zakaz, a wiózł dzieci

Paweł Gołębiowski
Smreczyna

Miał dożywotni zakaz prowadzenia pojazdów. Wybrał się jednak z dziećmi na narty do Czech. Dostał za to 8 miesięcy odsiadki i 5 tys. zł grzywny.

O tym, że wiele osób lekceważy zakazy sadowe dotyczące prowadzenia pojazdów, wiadomo nie od dziś. Co kilka dni pojawiają się informacje o kolejnych przyłapanach przez policjantów. Jednym z rekordzystów jest 46-latek, zatrzymany ostatnio do kontroli drogowej w Smreczynie przez funkcjonariuszy Wydziału Ruchu Drogowego komendy w Kłodzku.

Okazało się, że mężczyzna ma aktywny, dożywotni zakaz prowadzenia pojazdów mechanicznych, orzeczony przez sąd za wcześniejsze kierowanie pojazdem w stanie nietrzeźwości. Co więcej, był on już wcześniej trzykrotnie skazany za niestosowanie się do zakazu sądowego.

Jakby tego było mało, 46-latek nie jechał sam, bo w samochodzie przewoził dwoje dzieci

w wieku 10 i 15 lat. Stwierdził, że jadą z Wrocławia do Czech na narty.

Podróż została jednak przerwana. Mężczyzna został zatrzymany i doprowadzony przed sąd. Odpowiadał w trybie przyspieszonym. Wyrok - 8 miesięcy bezwzględnej pozbawienia wolności oraz świadczenie pieniężne w wysokości 5 tysięcy złotych.

Policja przypomina, że lekceważenie zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych jest przestępstwem, za które grożą surowe kary. ©©

Kierowca z kartoteką został już ukarany przez sąd.

Wałbrzyski sport doczekał się jubileuszu

Paweł Gołębiowski
Wałbrzych

Wałbrzyski sport ma już 80 lat. Przez cały rok będą organizowane jubileuszowe imprezy. Będzie coś dla zawodowców i dla amatorów.

Początek sportu w Wałbrzychu datuje się umownie na 1946 rok, kiedy w marcu przy Victorii powstało Towarzystwo Sportowe, przekształcone szybko w Górnik. Mija już zatem równo 80 lat.

- Przez lata byliśmy, podobnie jak inne górnicze miasta, ośrodkiem, w którym skupiało się życie sportowe Dolnego Śląska. Wrocław mógł nam pozazdrościć - mówi Roman Szelemej, prezydent Wałbrzyska.

Wspomina, że w Wałbrzychu istniały kiedyś m.in. dwie drużyny, występujące w ekstraklasie piłki nożnej, byli także ekstraklasowi siatkarze, koszykarze, tenisiści, bokserzy, lekkoatleci, jeźdźcy, zapaśnicy, tenisiści stołowi.

- Świat się zmienił, ale tradycje sportowe są naszym wielkim dziedzictwem - dodaje prezydent.

Rok 2026 będzie wypełniony wieloma imprezami sportowymi. Tymi dobrze znanymi, jak Toyota Eko Półmaraton, Bieg Nocy Letniej czy Bieg Tropem Wilczym, ale też zupełnie nowymi. I nie będą to tylko zawody dla ludzi, uprawiających sport wyczynowo. Część wydarzeń będzie miała na celu zachęcanie do aktywności.

- Kierujemy ofertę do amatorów i do całych rodzin - zapowiada Kamila Świerczyńska, prezeska Aqua Zdroju, która zajmuje się koordynacją jubileuszowych obchodów.

Taka będzie np. Międzydyscyplinarna Liga Rodzinna - z udziałem klubów z różnych dyscyplin sportu. W Lidze - wraz z dziećmi, uprawiającymi sport w różnych klubach - wystartują ich rodzice.

Całkiem nowym pomysłem jest Amatorska Liga Pływacka. Biorący w niej udział nie muszą być znakomitymi pływakami, bo będą mogli doskonalić swoje umiejętności. W kwietniu na otwarcie Ligi (cykl czterech zawodów) ma się zjawić Paweł Korzeniowski, kiedyś wybitny pływak - medalista mistrzostw świata i Europy.

Program obchodów zaprezentowali prezeska Aqua Zdroju Kamila Świerczyńska i prezydent Roman Szelemej.

Okazją do spotkania z byłymi znakomitymi sportowcami będzie też Ambasada Ruchu. Jej uczestnicy będą mogli wziąć udział w treningach z ambasadorami Wałbrzyska: Andrzejem Adamkiem, Dariuszem Baranowskim, Marcinem Balcerowskim i Krzysztofem Ignaczakiem.

W lutym zaczną się różne turnieje, a wyjątkowy, z udziałem drużyn koszykarskich, w których występował kiedyś

Mieczysław Młynarski, jest planowany na kwiecień. Jubileuszowa Gala ma się odbyć w listopadzie.

Wtedy być może pojawi się już więcej nazwisk w Alei Gwiazd, znajdującej się przy Aqua Zdroju - takie są plany.

Kamila Świerczyńska zapowiada, że szczegółowe informacje o kolejnych jubileuszowych imprezach będą się pojawiały na internetowej stronie Aqua Zdroju. ©©

Zima nie wybaczła błędów na drodze

redakcja
Dolny Śląsk

Wystarczy chwila nieuwagi na drodze i może dojść do tragedii. Ktoś może stracić życie. Przypominają o tym dolnośląscy policjanci.

- W ostatnich dniach na terenie Dolnego Śląska doszło do kilku tragicznych wypadków drogowych. Na skutek odniesionych obrażeń śmierć poniosły w tych zdarzeniach kolejne osoby. Jeśli chcemy się uchronić przed udziałem w poważnych wypadkach, musimy bezwzględnie stosować się do obowiązujących przepisów i zasad bezpieczeństwa. Nic nie jest w stanie zastąpić rozważań i zdrowego rozsądku za kierownicą. Każde tego typu zdarzenie to o jedno za dużo - czytamy na stronie Dolnośląskiej Policji.

FOT. KWP WROCŁAW

Chwila nieuwagi na drodze może kosztować czyjeś życie. W tym roku na drogach Dolnego Śląska zginęło już 8 osób.

Od początku roku zginęło już osiem osób

Sprawa jest bardzo poważna, bo pomimo licznych apeli, kampanii i policyjnych ostrzeżeń w dalszym ciągu na drogach województwa dochodzi do poważnych zdarzeń

drogowych. Tylko od początku roku na Dolnym Śląsku na ich skutek śmierć poniosło osiem osób!

Co prawda w tym czasie warunki na drogach są trudne, zimowe, ale to nie jest wytłumaczenie. Trzeba po prostu jeź-

dzić bardzo uważać, dostosowywać prędkość do stanu nawierzchni.

Zginęli mężczyźni w wieku od 22 do 78 lat. Każdy z nich to czyjś brat, mąż, ojciec, syn czy dziadek. To straszna tragedia dla ich bliskich...

Policja apeluje

Mając na uwadze te wszystkie wypadki, dolnośląscy policjanci zwracają się do wszystkich uczestników ruchu drogowego z apelem o zachowanie zasad bezpieczeństwa i bezwzględne sto-

sowanie się do obowiązujących przepisów.

Pamiętajmy, że kierujący pojazdami podczas włączania się do ruchu, zmiany pasa ruchu oraz kierunku jazdy muszą zachować szczególną ostrożność.

Przypominamy również, że wyprzedzać należy tylko w miejscach dozwolonych. Zanim rozpoczniemy wykonywanie tego manewru, powinniśmy upewnić się, że nie spowoduje to zagrożenia bezpieczeństwa w ruchu drogowym. Na ścinajmy zakręty i nie zjeżdżajmy na przeciwny pas ruchu. Chwila nieuwagi może zakończyć się poważnym wypadkiem. Należy także wspomnieć o dostosowaniu prędkości do warunków panujących na drodze i obowiązujących limitów. Niezwykle ważne jest również zachowanie bezpiecznej odległości od poprzedzającego pojazdu, szczególnie na drogach szybkiego ruchu, gdzie w ciągu sekundy nasz pojazd pokonuje znaczną odległość. Zwracamy jednocześnie uwagę na znaki drogowe.

Pamiętajmy również, iż wyprzedzanie przed lub na przejeździe dla pieszych oraz omijanie pojazdu, który jechał w tym samym kierunku, lecz zatrzymał się celem udzielenia pierwszeństwa pieszym, to niezwykle poważne wykroczenia, które często przyczyniają się do zaistnienia wypadków ze skutkiem śmiertelnym. ©®

REKLAMA

Dotacje na modernizację energetyczną MŚP w subregionie wałbrzyskim

W ramach programu Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska uruchomiono nabór w działaniu 9.4 B „Zielone” inwestycje MŚP, ukierunkowane na poprawę efektywności energetycznej i rozwój gospodarki niskoemisyjnej. Konkurs adresowany jest do mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw prowadzących działalność gospodarczą na obszarze subregionu wałbrzyskiego, obejmującego miasto Wałbrzych oraz powiaty: dzierżoniowski, kłodzki, świdnicki, wałbrzyski i ząbkowicki. Dla lokalnych firm oznacza to realną możliwość sfinansowania inwestycji modernizacyjnych przy znaczącym udziale środków unijnych.

Zakres wsparcia i cele projektów

Przedmiotem konkursu są projekty zwiększające efektywność energetyczną w MŚP. Dofinansowanie można przeznaczyć m.in. na termomodernizację budynków, wymianę lub modernizację źródeł energii, a także na poprawę efektywności energetycznej instalacji przemysłowych, w tym linii produkcyjnych. Wsparciem objęte są również odnawialne

źródła energii, w szczególności instalacje fotowoltaiczne. Realizacja projektów ma prowadzić do wymiernych efektów środowiskowych, takich jak zmniejszenie zużycia energii elektrycznej lub ciepłej, redukcja emisji gazów cieplarnianych oraz ograniczenie emisji pyłów PM10, PM2,5 i benzo(a)pirenu. „Kluczowe jest

tu podejście oparte na danych – projekty muszą wykazać realne, policzalne korzyści środowiskowe” – jak zauważa Bartłomiej Aksman z ECDF Dotacje.

Wymogi energetyczne i finansowe

W projektach dotyczących efektywności energetycznej wyma-

gane jest osiągnięcie minimalnej oszczędności energii pierwotnej na poziomie co najmniej 30 proc., potwierdzonej odpowiednim audytem energetycznym lub audytem efektywności energetycznej. Zakres planowanych działań powinien wynikać bezpośrednio z przeprowadzonych audytów. Audyty nie są wymagane

wyłącznie w przypadku projektów obejmujących jedynie instalacje OZE z magazynami energii. Minimalna wartość kosztów kwalifikowalnych wynosi 200 tys. zł, natomiast maksymalna kwota dofinansowania to 1,5 mln zł przy poziomie wsparcia sięgającym do 70 proc. kosztów netto projektu. Na nabór przeznaczono łącznie 30 mln zł ze środków Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji.

Terminy i preferencje

Wnioski o dofinansowanie można składać od 6 lutego do 31 marca 2026 r. Preferencje punktowe przewidziano m.in. dla przedsiębiorstw działających w subregionie wałbrzyskim co najmniej dwa lata przed ogłoszeniem naboru, projektów zapewniających oszczędność energii i redukcję emisji CO₂ na poziomie minimum 40 proc., a także przedsięwzięć tworzących nowe miejsca pracy.

Wsparcie w przygotowaniu projektów

Przygotowanie projektu spełniającego wymagania konkursowe wymaga nie tylko wiedzy technicznej, lecz także doświadczenia w obszarze funduszy unijnych. ECDF Dotacje zapewnia przedsiębiorcom kompleksowe wsparcie w procesie ubiegania się o dofinansowanie pro-

jektów z zakresu modernizacji energetycznej, opierając się na własnym zespole ekspertów oraz sieci certyfikowanych partnerów uprawnionych do przeprowadzania wymaganych audytów energetycznych.

„Od 2003 roku skutecznie wspieramy firmy w pozyskiwaniu środków unijnych. W obecnej perspektywie finansowej pomogliśmy zrealizować projekty modernizacji energetycznej o łącznej wartości dofinansowania przekraczającej 50 mln zł” – podkreśla Bartłomiej Aksman z ECDF Dotacje.

Przedsiębiorcy zainteresowani udziałem w konkursie mogą już teraz rozpocząć przygotowania, analizując potencjał oszczędności energetycznych w swoich organizacjach oraz planując zakres inwestycji zgodnie z wymogami programu. „ECDF Dotacje oferuje możliwość bezpłatnej konsultacji, podczas której doradca weryfikuje kwalifikowalność projektu oraz ocenia jego zgodność z kryteriami konkursu” – dodaje Bartłomiej Aksman.

ECDF DOTACJE

Krzysztof Kawa
Doradca ds. funduszy UE
k.kawa@ecdf.pl
539 199 900

0011465627

FOT. ADRIANNA SZURMAN

Tak będzie wyglądał park handlowy Comfy w Szczawnie-Zdroju. Misto ma uzbrojone działki i... dobrą passę.

Inwestycyjny boom przy ul. Szczawieńskiej

Adrianna Szurman
Szczawno-Zdrój

W Szczawnie-Zdroju trwa inwestycyjny boom. Powstaje duży park handlowy, wraca tutaj Agata Meble, plany rozwoju mają Fedex oraz Lidl.

- Na terenach przy ul. Szczawieńskiej pojawia się inwestor za inwestorem. Działki są uzbrojone w media, więc firmy, które zdecydowały się tutaj za-inwestować, mogą od razu ruszać z pracami - cieszy się Marek Ćmikiewicz, burmistrz Szczawna-Zdroju.

Ruszyły właśnie prace przy budowie nowego, dużego parku handlowego koło Decathlonu. Ma być gotowy jeszcze w tym roku. Teren od sklepu aż do parkingu Biedronki został ogrodzony, a na plac budowy wjechał ciężki sprzęt. Powstają tu trzy bu-

dynki usługowe wraz z parkingami i drogami dojazdowymi. Operatorem spożywczym będzie Lidl. Pojawia się tam takie sklepy, jak: Rossmann, Sinsay, Haul Moda oraz Xtreme Fitness. Nowy park handlowy będzie działał pod marką Comfy i liczył 5,5 tys. m kw.

Tereny tuż za sąsiadującą z budową Biedronką kupiła Agata Meble i chce wybudować na nich własny sklep z zapleczem. Wcześniej funkcjonował w Galerii Victoria, ale tam sieć wynajmowała powierzchnię. W Szczawnie-Zdroju będzie miała własny obiekt.

Trwa również rozbudowa firmy Jon Cotton, cenionego producenta kołder i poduszek, który postawił w Szczawnie-Zdroju kolejną halę produkcyjną. Po tej samej stronie ulicy Szczawieńskiej inwestuje też Fedex. To znana firma, zajmująca się przesyłkami. ©

W Wałbrzychu rosną dwa nowe obiekty handlowe sieci Dino

Elżbieta Węgrzyn
Wałbrzych

Wydawałoby się, że dużych placówek handlowych jest już w Wałbrzychu wystarczająco dużo. Jednak sama tylko sieć Dino wznosi właśnie kolejne dwie.

Rozbudowa parku handlowego przy skrzyżowaniu ul. Wieniawskiego i Alei Podwale, budowa nowego centrum w sąsiedztwie stadionu przy ul. Kusocińskiego na Piskowej Górze to nie jedyne budowy obiektów handlowych na terenie Wałbrzyska.

Sieć Dino Polska S.A. wałbrzyski rynek długo pomijała, inwestując w mniejszych miejscowościach pod Wałbrzychem. Ostatecznie jednak zdecydowano się na wypełnienie luk w dzielnicach, gdzie sklepów wielkopowierzchniowych jest niewiele lub ich do tej pory nie było.

Markety tej sieci istnieją już: przy ul. Witosa 69 w Szczawniku, przy ul. Fortecznej na Podzamczu, przy ul. Orkana 63A w Poniatowie oraz najnowszy przy ul. Świdnickiej 94 w dzielnicy Rusinowa.

Od kilku lat sieć poszukiwała innych lokalizacji na swoje nowe placówki w różnych częściach Wałbrzyska, szczególnie aktywnie na Białym Kamieniu i na pograniczu

FOT. ELŻBIETA WĘGRZYN

Obiekt w Starym Zdroju jest już zadaszony. Trwają prace ziemne przy budowie parkingu.

Śródmieścia oraz Podgórze - Gaju.

W lipcu 2025 roku Dino Polska S.A. uzyskała od prezydenta Wałbrzyska pozwolenie na budowę budynku handlowo-usługowego wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną oraz towarzyszącą

Z odmową spotkał się trzeci wniosek Dino Polska. Miasto nie zgodziło się na budowę obiektu na terenie Piskowej Góry.

w Starym Zdroju. Mowa o miejscu dawnego targowiska przy skrzyżowaniu ul. 11 Listopada z Pocztową. W tej części dzielnicy sklepu wielkopowierzchniowego do tej pory nie było.

Obecnie ten obiekt jest już zadaszony. Trwają prace ziemne przy budowie parkingu i innej infrastruktury towarzyszącej. Prezentowany na tablicy informacyjnej termin zakończenia budowy - styczeń br. - stał się być nieaktualny. Sklep jest w stanie surowym, zaś teren wokół wymaga prac, które trudno wykonać w warunkach ujemnych temperatur.

Również w lipcu ub. r. została wydana dla Dino Polska S.A. zgoda na budowę budynku handlowo-usługowego wraz z infrastrukturą techniczną przy ul. Ludowej. Mowa o terenie przy nowym osiedlu Panorama Białe Kamienie przy ulicach Ludowej i Wybickiego. Sam market powstaje w bliskim sąsiedztwie ul. Reja. Jego zaawansowanie w budowie jest podobne, jak bliźniaczej placówki w Starym Zdroju - na razie stoi w stanie surowym. To drugi - po Biedronce przy ul. Wysokiego - market w tej dzielnicy. ©

Złożyli ślubowanie, wkrótce trafią do nowych jednostek

Adrianna Szurman
region

Nowi policjanci na Dolnym Śląsku dołączyli do starych wyjadaczy. Złożyli ślubowanie i rozjadą się do różnych miast. Do Wałbrzyska trafi pięć osób.

W szeregi dolnośląskiej policji wstąpiło właśnie 37 pań i 53 panów. Ślubowanie nowo przyjętych policjantów odbyło się w podniosłej atmosferze w pięknej, historycznej auli Oratorium Marianum Uniwersytetu Wrocławskiego. Po ślubowaniu młodzi policjanci odebrali akty z rąk komendanta wojewódzkiego policji we Wrocławiu nadinsp. Pawła Półtorzyckiego oraz jego pierwszego zastępcy insp. Norberta Kurendy.

FOT. DOLNOŚLĄSKA POLICJA

Wśród nowo przyjętych policjantów jest 37 kobiet.

Teraz funkcjonariusze pojadą na podstawowe szkolenie, które potrwa ponad sześć miesięcy. A później rozpoczną służbę w komendach miejskich i powiatowych na Dolnym Śląsku.

Najwięcej policjantów, bo aż 26 zostanie we Wrocławiu i trafi do oddziałów prewencji. Dla przykładu w dużych jednostkach na Dolnym Śląsku służbę będzie pełniło: 5 policjantów w Wałbrzychu, 3 w Jeleniej Górze oraz po 7 w Legnicy i Głogowie.

- Dolnośląska policja ciągle prowadzi nabór i zachęca zainteresowanych do rozważenia wstąpienia w jej szeregi. Szczegółowe informacje, dotyczące rekrutacji są dostępne na stronie: dolnoslaska.policja.gov.pl w zakładce „Służba w Policji” - informuje asp. Anna Hajnsz z dolnośląskiej policji.

Dokumenty można składać w KWP we Wrocławiu oraz we wszystkich komendach miejskich i powiatowych na Dolnym Śląsku. ©

Jeszcze nie wiadomo, dlaczego podpalił samochód. Ale już siedzi

Adrianna Szurman
Wałbrzych

Podpalił samochód na Nowym Mieście w Wałbrzychu. Okazało się, że sprawca był poszukiwany przez policję.

Wszystko zaczęło się w nocy przy ul. Samosierry na Nowym Mieście. Jak ustalili policjanci, 38-latek wrzucił do wnętrza samochodu substancją łatwopalną, a następnie go podpalił. Ogień strawił pojazd i znajdujące się w nim elektronarzędzia oraz inne rzeczy, powodując straty w wysokości 51,8 tys. zł.

Analiza przez policję materiału dowodowego pozwoliła na wytypowanie osoby, odpowiedzialnej za zniszczenie mienia. Mężczyzna został zatrzymany 21 stycznia w jednym

FOT. KMP WAŁBRZYCH

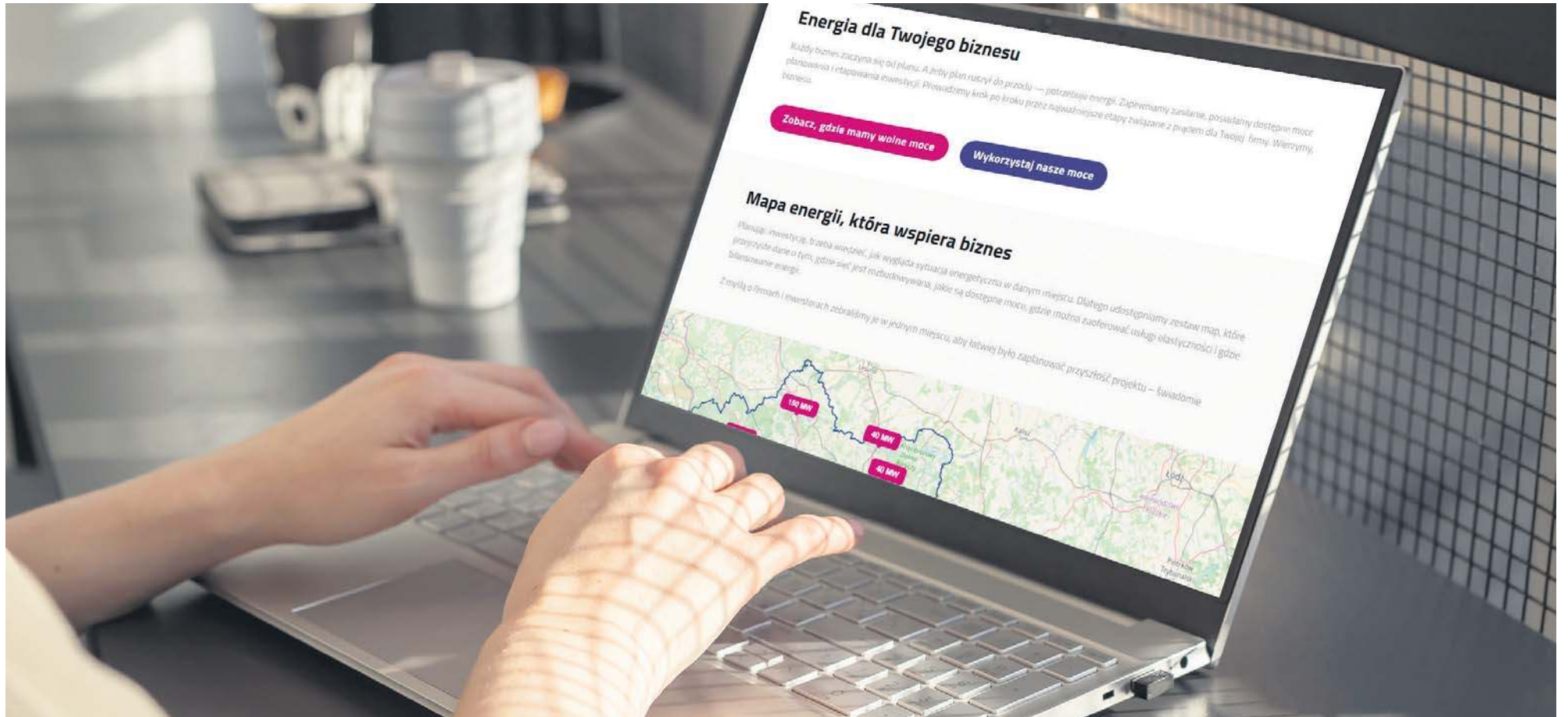
38-latek podpalił samochód na Nowym Mieście. Sprawca został umieszczony w Areszcie Śledczym w Świdnicy.

z mieszkań przy ul. 11 Listopada na Starym Zdroju. Okazało się, że był poszukiwany przez Sąd Rejonowy w Wałbrzychu, bo został skazany na 148 dni pozbawienia wolności za naruszenie miru domowego.

Wałbrzyszanin został doprowadzony do Prokuratury Rejonowej, gdzie usłyszał zarzut zniszczenia mienia. Odmówił składania wyjaśnień. Za to przestępstwo grozi mu do 5 lat więzienia.

Energia, która decyduje o lokalizacji inwestycji

Dlaczego południe Polski zyskuje przewagę?

Wybór lokalizacji pod inwestycję coraz częściej zaczyna się dziś od analizy dostępnej infrastruktury, a nie map administracyjnych. Kluczowe pytanie inwestorów, samorządów i doradców biznesowych brzmi: czy w tej lokalizacji będzie dostępna energia i na jakich warunkach? Dzięki nowemu narzędziu TAURON Dystrybucji – pierwszemu takiemu rozwiązaniu w Polsce – odpowiedź można uzyskać jeszcze przed podjęciem strategicznych decyzji inwestycyjnych.

Południe Polski - region, który przyciąga kapitał

Dolny Śląsk, Śląsk, Małopolska i Opolszczyzna od lat należą do najważniejszych gospodarczo regionów w kraju. O ich atrakcyjności decydują m.in.: intensywna urbanizacja, koncentracja dużych miast i przemysłu, dostęp do wykwalifikowanych kadr oraz silne środowisko akademickie. Region oferuje także specjalne strefy ekonomiczne, przygotowane tereny inwestycyjne oraz rozwiniętą infrastrukturę drogową i kolejową.

Nic dziwnego, że południe Polski przyciąga inwestycje produkcyjne, technologiczne, logistyczne i usługowe. Rosnąca konkurencja

sprawa jednak, że przewagę zyskują ci, którzy potrafią szybko ocenić dostępność infrastruktury - zwłaszcza energetycznej.

Biznes potrzebuje prądu. I rzetelnych danych

Dla przedsiębiorcy planującego nowy zakład, centrum logistyczne czy rozbudowę produkcji, dostęp do energii nie jest już tylko formalnością. Brak informacji na wczesnym etapie może oznaczać opóźnienia, dodatkowe koszty, a nawet konieczność zmiany lokalizacji.

- Tempo realizacji projektów decyduje dziś o przewadze konkurencyjnej, a dostępność infrastruktury energetycznej staje się kluczowym wyróżnikiem - podkreśla Marcin Marzyński, Wiceprezes TAURON Dystrybucji ds. klienta. - Szukamy inwestorów, którzy ulokują swoje biznesy na naszym terenie. Zapewnimy im moce przyłączeniowe, przyłączenie do sieci i realne wsparcie w rozwoju, co przełoży się na wzrost gospodarczy całego regionu.

Dostępnoce.pl - dane, które porządkują proces inwestycyjny

Portal **dostępnoce.pl** skraca drogę od pomysłu inwe-

stycyjnego do decyzji lokalizacyjnej. Platforma gromadzi w jednym miejscu informacje, które wcześniej były rozproszone lub często dostępne dopiero na późnym etapie procedur.

Mapa energii, która wspiera biznes

Planując inwestycję, trzeba wiedzieć, jak wygląda sytuacja energetyczna w danym miejscu. Dlatego udostępniamy zestaw map, które pomagają podejmować lepsze decyzje. To przejrzyste dane o tym, gdzie sieć jest rozbudowywana, jakie są dostępne moce, gdzie można zaoferować usługi elastyczności i gdzie już działają podmioty gotowe wesprzeć bilansowanie energii.

Z myślą o firmach i inwestorach zebraliśmy je w jednym miejscu, aby łatwiej było zaplanować przyszłość projektu – świadomie i z realnym spojrzeniem na możliwości regionu.

Na portalu dostępne są m.in.:

- mapy dostępnych mocy przyłączeniowych,
- mapy największych inwestycji i plany modernizacji sieci,
- mapy zapotrzebowania na usługi elastyczności,

- przegląd taryf dystrybucyjnych, które można dopasować do potrzeb konkretnego biznesu,
- przewodnik „krok po kroku” przez proces przyłączenia do sieci.

- Kompleksowe mapy pokazujące możliwości i potencjał TAURON Dystrybucji to pierwsze takie rozwiązanie dla biznesu i inwestorów w Polsce - mówi Maciej Mróz, Wiceprezes TAURON Dystrybucji ds. operatora. - W jednym miejscu można sprawdzić, gdzie rozbudujemy sieć i stawiamy na rozwój i partnerstwo z przedsiębiorcami. Dajemy im możliwość planowania przyszłości projektów inwestycyjnych - świadomie i z realnym spojrzeniem na możliwości regionu. Prezentowane na mapach dane mają charakter kierunkowy i pokazują główne obszary rozwoju sieci. Zawsze jednak jesteśmy otwarci na rozmowy o indywidualnych potrzebach biznesu, w tym również w innych lokalizacjach.

Proces przyłączenia - prosty i cyfrowy

Portal nie tylko informuje o dostępnych mocach, ale prowadzi użytkownika przez proces przyłączenia do sieci TAURON Dystrybucji. Informacje o wymaganych

dokumentach i podpisaniu umowy o przyłączenie, są przejrzyste i dostępne online.

Narzędzie nie tylko dla biznesu

Z portalu korzystają również samorządy, strefy ekonomiczne i doradcy inwestycyjni. Dla miast i gmin to konkretne wsparcie w rozmowach z inwestorami – możliwość wskazania terenów z realnym potencjałem energetycznym.

TAURON Dystrybucja odpowiada nie tylko za niezawodność dostaw energii, ale także za równe zasady dostępu do swojej infrastruktury. Publikując dane w sposób otwarty i zrozumiały, porządkuje dialog z rynkiem i wspiera rozwój gospodarczy regionów.

Energia jako przewaga konkurencyjna

W dynamicznym otoczeniu biznesowym informacja staje się równie ważna jak sam zasób. Dostęp do rzetelnych danych pozwala firmom planować szybciej, bezpieczniej i bardziej świadomie.

Dziś energia to nie tylko kilowaty. To wiedza, która może przesądzić o powodzeniu inwestycji. Dzięki **dostępnoce.pl** - ta wiedza jest na wyciągnięcie ręki.

„Orzeł” już za kilka lat będzie świętował setne urodziny i jubileusz 60-lecia „Dominiakowania”

Elżbieta Węgrzyn
Góry Sowie

Niesamowite schronisko górskie „Orzeł” to klimatyczna brama do Gór Sowich. Tu odpoczniesz od zgiełku.

Schronisko górskie „Orzeł” w Górach Sowich to malowniczy, niemal 100-letni obiekt, położony nad przełęczą Sokolą nieopodal kluczowych szlaków Gór Sowich. Podpowiadamy jak tu można przyjechać, przenocować i co zjeść, a także najakcie szlaki wyruszyć.

Gdzie znajduje się schronisko „Orzeł”?

„Orzeł” jest położony na wysokości 875 m n.p.m. na południowo-wschodnim zboczu Sokolicy, liczącej 915 m n.p.m. Administracyjnie to Sokolec, faktycznie zaś to miejsce na styku powiatów kłodzkiego i wałbrzyskiego.

Schronisko działa od początku lat 30. XX wieku. Dzięki wyjątkowemu położeniu ma charakterystyczny górski klimat, ale stanowi też solidną bazę noclegowo-gastronomiczną dla turystów. Zawsze było uważane za największe w okolicy. Obiekt wyróżnia się dziś dodatkowo rodzinną atmosferą.

- Od 1969 roku schronisko dzierżawili moi rodzice, a od lat 90. należy do rodziny i prowadzimy je razem z bratem Antonim. To najdłuższy, rekordowy okres gospodarowania obiektem w regionie - mówi Michał Dominiak, gospodarz „Orła”. Wkrótce obiekt będzie świętował 100. urodziny, a wcześniej będzie jubileusz 60-lecia „Dominiakowania”.

Kto choć raz był w „Orle”, nawet we wczesnym dzieciństwie,

FOT. SCHRONISKO GÓRSKIE „ORZEŁ”

W „Orle” można odpocząć i wyruszać stąd na poznanie licznych atrakcji Gór Sowich.

stwie, z pewnością doświadczenie to zapamiętał na całe życie. Schronisko jest położone wyjątkowo malowniczo - na skraju rozległych lasów i pięknych łąk, opadających w kierunku przełęczy i doliny Czarnego Potoku. Przed wojną

W promieniu 20 km od „Orla” jest wiele ciekawych miejsc i krain - zarówno po naszej, jak też po czeskiej stronie granicy.

nazywało się Eulenkoppenbaude i Bismarcksbaude.

Dojazd komunikacją publiczną

Pociągami można przyjechać - linią kolejową Wrocław - Jelenia Góra - do Wałbrzycha (Wałbrzych Miasto lub Wałbrzych Centrum) lub Dzierżoniowa Śląskiego i przesiąść się na komunikację miejską w Wałbrzychu - linię nr 5 do pętli w Rusinowej i stamtąd gminną komunikacją gminy Walim do Rzeczek. Zaś z Dzierżoniowa kursują autobusy podmiejskie,

dowozące w okolice Pieszyc ku szlakom w Górach Sowich.

Można też przesiąść się linie lokalne Kolei Dolnośląskich: do Kłodzka - tu wysiąść w Głuszycy Bartnicy lub w Świerkach; w Jaworzynie Śląskiej można przesiąść się do linii kolejowej w stronę Jedliny-Zdroju - tu wysiąść w Zagórzku Śląskim lub Jugowicach.

Z Jugowic, Rzeczek i przysiółków przy Pieszycach można się przejść do „Orla” szlakami turystycznymi.

- Do naszego schroniska można też dojechać samocho-

dem ogólnodostępną, gminną drogą wewnętrzną, utrzymaną w okresie letnim. Zimą i podczas dużych lokalnych imprez, m.in. sportowych, bywają ograniczenia z dojazdem i parkowaniem. Pod schroniskiem jest parking na około 40 pojazdów. Miejsce parkingowe jest płatne. To jednorazowa opłata, uzależniona od rodzaju pojazdu - wyjaśnia nasz rozmówca.

Noclegi, gastronomia, szlaki, narty

W „Orle” do dyspozycji turystów są schłodzone i wygodne pokoje w standardzie schroniskowym: 72 miejsca noclegowe w pokojach 1/2 - 6 osobowych oraz 2 sale zbiorowe (20 miejsc). Wspólne łazienki znajdują się na korytarzu i są po remoncie. Ceny noclegów są całoroczne, nie sezonowe. Rezerwacja odbywa się przez stronę internetową.

- Zainteresowanie noclegami, zwłaszcza w weekendy, jest duże i w przypadku dużych grup najlepiej rezerwować pobyt przynajmniej kwartał przed przyjazdem. Również w przypadkach indywidualnych warto z wyprzedzeniem sprawdzać dostępność noclegu - wyjaśnia Michał Dominiak.

Wraz z noclegiem można skorzystać z pakietów żywnościowych, np. ze śniadań i obiadokolacji. Menu obejmuje tradycyjne dania obiadowe kuchni polskiej i oczywiście zupy. Porcje są solidne. Nie brak też flagowych „michałków”, jak smażony ser. Właściciele poznali tajemnicę tego dania u zaprzyjaźnionych Czechów.

Ci, którzy wybierają się w góry lub na zwiedzanie na cały dzień i nie chcą się wiązać godzinami posiłków, mogą też

skorzystać z ogólnodostępnego lokalu Piwnica pod Orłem. Dla młodzieży są proponowane tygodniowe, feryjne pobyty z wyżywieniem.

Na przełęczy Sokolej można w zimie pojeździć na nartach zjazdowych. Stacja Sokolec - Rzeczek to 5 wyciągów, teleryżki i taśmy. To kameralny ośrodek, popularny regionalnie i dający możliwości nauki jazdy.

Stowarzyszenie Gmin Gór Sowich od kilku lat dba o przygotowanie tras dla narciarzy biegowych. Ich utrzymanie jest komunikowane na bieżąco na stronach stowarzyszenia.

Brama w Góry Sowie i do kompleksu Riese

Do „Orla” przyjeżdżają i przychodzą rocznie tysiące odwiedzających. Poza rodakami z różnych części kraju i zagranicy nie brak też zagranicznych gości, pracujących w dolnośląskich strefach ekonomicznych. Góry Sowie pokochali Azjaci, ale nie tylko oni.

- Ostatnio coraz częściej odwiedzają nas Czesi, nie brak też turystów z bardziej odległych części świata, od Chin po USA. Niedawno mieliśmy na przykład gości z Ameryki Południowej, Boliwii i Chile - zaznacza gospodarz obiektu.

Gdzie idą turyści goszczący w „Orle”? Przede wszystkim chcą zdobyć Wielką Sowę (1.015 m n.p.m.). Ze schroniska idzie się na ten szczyt spacerem około 40 minut. Wycieczka, połączona ze zwiedzaniem wieży trwa zwykle 2 godziny.

„Orzeł” to nie tylko brama do Wielkiej Sowy, ale też całego pasma Gór Sowich. Czerwonym szlakiem można też ruszyć w dół w stronę atrakcji kompleksu Riese, czyli Osówki i Sobonia. ©

REKLAMA 0011466884

Kupię

ciągniki, przyczepy, maszyny rolnicze.

Tel. **535 135 507**

AUTOREKLAMA

motofakty.pl

Motoryzacja na wysokich obrotach

motofakty.pl

REKLAMA 0011459141

ZŁOMOWANIE POJAZDÓW

tel. 600 609 606

Wszystkie formalności załatwiamy na miejscu
Płatność gotówką od ręki
Wydajemy zaświadczenie o demontażu
Odbieramy własnym transportem

Stacja demontażu pojazdów | Czarkowo 16 | 64-125 Poniec

Po wojnie było u nas jak na „Dzikim Zachodzie”

Elżbieta Węgrzyn
Wałbrzych

W 1947 roku Dolny Śląsk i Wałbrzych były jak „Dzikie Zachód”. W tym tygłku miały się interesy i mentalności wielu kultur.

Przybywali tu nie tylko ci, którym domy zniszczyła wojna, ale i ci, których wojna spustoszyła moralnie. Rabunki, zabójstwa, ciemne interesy i śmiertelne wypadki. Tak wyglądał Wałbrzych na łamach wydawanego wówczas tygodnika.

Jak informował we wstępie numeru premierowego numeru Edward Szewczyk, prezydent miasta, pierwsze polskie czasopismo, wydawane od 1945 roku na Dolnym Śląsku i jedyne na całych „Ziemiach Odzyskanych” ukazywało się właśnie w Wałbrzychu. Był to „Tygodnik Polski”. Po wydaniu kilku numerów druk wstrzymano z uwagi na brak ludzi, ale też odpowiedniego papieru i polskich czcionek.

Takich problemów nie było już w 1947 roku, kiedy to 16 stycznia ukazał się pierwszy

numer tygodnika „Wałbrzych”. Pismo było wydawane przez Urząd Miejski.

- „Wałbrzych” ukazywał się do końca sierpnia 1947 roku. W ostatniej fazie był publikowany pod szyldem „Tygodnika Śląskiego”. Jest ciekawym przykładem lokalnego czasopisma wczesnej komuny. Widać w nim nieco komunistycznej propagandy, ale nie jest ona na tyle natrętna, żeby odrzucała potencjalnego czytelnika. Oczywiście trzeba na nią uważać i na to uczulam. Jednak uważam, że owe czasopismo

zasługuje na miano kontrybutora naszego lokalnego dorobku kulturalnego - czytamy we wpisie rocznicowym z 16 stycznia 2026 roku.

Pismo „Wałbrzych” ukazywało się jedynie przez rok. Na łamach tej gazety prezentowano bieżące sprawy kryminalne, w tym o zabójstwach, pojawiały się informacje o wypadkach komunikacyjnych. Podawane w artykułach: adresy, personalia i szczegóły, dotyczące profesji bohaterów dzisiejszego odbiorcy doby RODO dziwią i szokują. ©

ZWIERZĘTA ZNA KAŻDEGO CZWORONOGA Z IMIENIA, HISTORIĘ ZNĘCANIA SIĘ NAD NIM I PRZEBYTE CHOROBY

Wie, co kryje się za smutnym, niemym spojrzeniem. Dlatego stworzyła azyl

Adrianna Szurman
Boguszków-Gorce

Jest takie miejsce w Boguszkowie-Gorcach, gdzie stare i chore zwierzęta mają swój mały azyl w smutnym życiu. A stoi za nim jedna osoba.

Kiedy przyjeżdżam na Witosa w Boguszkowie-Gorcach, idzie do mnie Ona. Szczupła, ładna blondynka, w gumiakach, bez makijażu. Ma zmęczone spojrzenie, jest wyraźnie smutna.

Pożegnała przyjaciółkę

- Kiedy z tobą rozmawiałam, zmarła Landi. Moja kochana Landi. Przez trzy lata nie opuszczała mnie na krok. A teraz jej już nie ma... Walczyłam o nią tyle czasu, chorowała. Zamówiłam jej urnę, nie chcę, aby ją wrzucili na pakę z innymi zwierzętami, a później spalili i zutylizowali, jak rzecz. Nie ją - mówi nam Joanna Sobina, dla przyjaciół Aśka.

Od 30 lat ratuje zwierzęta dniami i nocą. Sama na przekór wielu ludziom złej woli. W codziennych obowiązkach pomaga jej tylko mąż, który jednak pracuje też zawodowo. Suczka, z którą musiała się pożegnać miała 16 lat. Trzy przeżyła w spokoju, bez strachu, w ciepłym kącie.

Tu mieszkają konie.

Miały jechać do rzeźni

- Chodź, pokażę ci, gdzie mieszkają konie - mówi do mnie i idziemy kawałek dalej. Może kilkanaście metrów od budynku, gdzie mieszka z mężem i całą armią psów i kotów. Wszystkie po przejściach. Katowane, głodzone, bite, chore, stare, w pampersach, z bandażami. Ale szczęśliwe. Na tyle, na ile mogą. Tu mają dożycie.

Dom Aśki jest dla nich jak dom spokojnej starości i hospicjum dla zwierząt w jednym. Dostają lekarstwa, witaminy, mają ciepłą miskę i dach nad głową. Profesjonalną opiekę. A przede wszystkim miłość, bo serce Aśki jest właśnie jak bezkresne morze, w którym mogą się zanurzyć bez reszty.

Podobnie jest z końmi, które widzimy w zagrodzie. To na nich koncentruje się teraz najbardziej. I wylicza: Terci, Mona, Mia, Cyganka...

- Nie mogę tego przeżyć, że jadą do rzeźni po tym, jak całe

U Aśki są konie, których właściciele już nie chcieli. Wypracowane, ale i takie spod siodła.

życie tyrały dla człowieka, bogaciły go, dawały mu radość i satysfakcję podczas przejażdżek. To jest takie okrutne...

„Zagroda” to duża przestrzeń, otoczona płotem i drutem. Jest jeszcze dużo śniegu, wiadomo, jak to w Boguszkowie (najwyżej położony rynek i stadion). Tu zawsze zima trwa dłużej niż gdzie indziej. Jeszcze kilka dni temu było tu całkiem białe.

Na środku zwierzęta mają rozłożone siano, większość urzęduje właśnie tutaj. Jedne jedzą, inne leżą z pełnymi brzuchami, spoglądają na nas z zaciekawieniem. Choć nie wszystkie są przyjaźnie nastawione. Jeden konik patrzy nieufnie. Jest wyraźnie zestresowany moją obecnością, dopiero niedawno tu przyjechał.

Inny, mniejszy, bardziej krępy trąca mnie głową i zagląda do ręki, wacha kieszeń, sprawdza, czy nie mam czegoś dobrego, marchewki na przykład. Nie mam. Wstyd mi, że o tym nie pomyślałam, mogłam przecież zabrać trochę smakołyków. Następnym razem na pewno to zrobię.

- Spokojnie, kilogram by nie wystarczył. Gdyby tylko poczuły, że coś masz, to byśmy tu

nie mogły stać i rozmawiać, bo by nas obsiadły - śmieje się Aśka i gani konia żartobliwie: - Wiedziałam, że zbierasz wszystko od ludzi, a później brzuchy bolą...

- Wiesz, niektórzy ludzie nie mają pojęcia, że krzywdzą zwierzęta, dając im nieodpowiednie rzeczy do jedzenia, a tu potrafią przerzucić przez płot różne resztki - mówi już do mnie.

Konie i krowy lubią zimno, nie lubią upałów

Aśka oprowadza mnie po reszcie zagrody. Pokazuje zadane i osłonięte od wiatru miejsca, gdzie stoi koło siebie kilka koni. Pałaszują siano. Choć jest mnóstwo miejsca, inne nie chcą tam iść, wolą siedzieć na mrozie. Obok stoi parę krow. Są też owce i kozy.

Wszystkie zwierzęta, które tu trafiły mają smutną historię. Owce na przykład przyjechały od staruszki, do którego zaglądał pewien „Amerykanin”, tak naprawdę nim nie był. Prowadził kebab i co jakiś czas rzucał 100 zł w zamian za rytualny ubój i mięso, za które normalnie musiałby płacić znacznie więcej. Bardzo się wściekł, kiedy Aśka zabrała owce, żeby nie mógł ich dalej dręczyć.

Każdy z koni, które uratowała, został wydarty rzeźnikom spod noża niemal w ostatniej chwili. Tylko pierwszy nie.

- To była klaczka z za płotu i kiedy gospodarz nie mógł się nią już dłużej zajmować, zabrał ją. Hm, to był impuls, nie mieliśmy wtedy przecież pojęcia o zwierzętach gospodarskich, o dużych koniach, które zwyczajnie mogą zrobić krzywdę, jeśli się z nimi niewłaściwie obchodzą. Okazało się, że aby nasza klaczka nie stała sama, musieliśmy wziąć drugą, bo konie bardzo źle znoszą samotność, odbija się to na ich zdrowiu - tłumaczy.

I wylicza, że w sumie uratowali: 42 konie (6 czeka na ratunek), 3 krowy, 10 kóz, 7 owiec, a do tego kilkadziesiąt psów i kotów.

Pewien zimnokrwisty kasztanek miał tylko 5,5 miesiąca. Był za mały, aby go zabrać od matki, ale nikogo to nie obchodziło. Podobnie, jak 7-mie-

Zrezygnowała z siebie, z wakacji, z kosmetyczek i wycieczek. Bo kto wtedy zajmie się zwierzętami, które przygarnęła?

sięczonego, karego mieszańca. Obydwa trafiły do handlarza i zostały wysłane do rzeźni.

Aśka walczy o każde zwierzę, które jest krzywdzone i które może przygarnąć. Przez ponad 30 lat jeździła także do dzikich, potrąconych zwierząt, do których nikt nie chciał przyjechać. Do katowanych psów, połamanych kotów. Była też pewna historia z mężczyzną, podejrzanym o przerabianie psów na smalec. Były do wody, zakopane szkielety, miski. Ale sprawy nie udało się doprowadzić do końca. Nie zagrała w urzędach.

Swoje spostrzeżenia i akcje opisuje na w mediach społecznościowych (na FB Na Pomoc Zwierzętom), gdzie możecie prześledzić historię niemal każdego uratowanego (lub nie) zwierzęcia. Jeden z ostatnich wpisów jest pełen emocji. Takie pojawiają się, kiedy Aśka kipi z frustracji i rozpacz nad krzywdą zwierząt i bezmyślnością ludzi.

- Chcę, żebyście wiedzieli, że to wszystko, co do tej pory ujrzeliśmy, to wierzchołek góry lodowej. Patologia się szerzy i będzie szerzyć, dopóki będzie to akceptowane przez państwo, a jest akceptowane! Jest akceptowane zwożenie starych klaczy z zagranicy, kalek, schorowanych, wyeksploatowanych w celu rozmnażania, jest akceptowane krzyżowanie ras, bezmyślne rozmnażanie, jest akceptowane uśmiercanie koni w rzeźni, gdy już nie nadają się do niczego. Jprdl, co to ma być? Właściciele psów, kotów mają obowiązki leczenia, eutanazji, a właściciele koni? Nie muszą leczyć. Mogą oddać do rzeźni. Nie chcą już konia, znudził się - mogą oddać do rzeźni. Nie spełnia oczekiwań - może jechać do rzeźni. Wszelkie alternatywy dla takiego właściciela jest rzeczą i zero odpowiedzialności za życie tego konia i jeszcze jakaś kasa za to, że pozwoliło się go zabić! I nie mówię o hodowcach, tylko o koniach towarzyszących, spod siodła, tych przyjaciół, tych od serca, które potem z „bólom serca” dodawane są na OLX. A jak się nie uda, to telefon do handlarza...

Fundacja walczy o Sony i Amerykankę

Joanna opowiada o kolejnym dramacie. W ub. tygodniu przyjechała do Boguszkowa Sony. To koleżanka Amery-

kanki (także uratowanej przez fundację) z jednej stajni w Niemczech. Razem przez kilkanaście lat, potem kilka lat w jednej stajni w Polsce. Obydwe są 20-letnimi staruszkami, ściągniętymi do Polski po to, by jeszcze dawać żrebacki. Kiedy te klacze były w wieku rozrodczym, ich żrebięta były drogie.

- Sony by nie przyjechała, ale po oddzieleniu od Amerykanki w miejscu, do którego trafiła, gdzie miała jeszcze jeździć pod siodłem, zaczęła wariować, gryźć poręczę, kopać inne konie, zraniła się przy tym i odmówiła posłuszeństwa, kładąc się podczas wyjazdu w teren. Po przyjeździe do nas od razu się uspokoiła i wyciszyła. Klacze są nierozłączne, ale dramat goni dramat. W niedzielę rano na wybiegu, gdzie obydwie przebywały, znaleźliśmy płód małego konika. To Amerykanka poroniła w szóstym miesiącu. Nikt z nas nie wiedział, że jest w ciąży. Taka stara, taka schorowana, nie wiedział też handlarz, bo nie była u niego długo, a wiedziała poprzednia właścicielka, bo nie wierzę w to, że ciąża się bierze przez przypadek.

Aśka wezwała weterynarza. Trzeba było wypłukać macicę, podawać leki, w tym oksytocynę co 4 godziny przez całą dobę. Pani doktor stwierdziła, że taka klacz, gdy już jest w ciąży, powinna mieć założony specjalny szew, który utrzymałby ciążę, bo to wynika z jej wieku, chorób i budowy anatomicznej. Zbadana została też Sony, ma mieć USG, które potwierdzi bądź rozwieje obawy.

- Pytam się tych, którzy dopuszczają się takich rzeczy: jak wy możecie spać spokojnie?! Bo ja nie śpię znów którąś noc, jestem wściekła na tę niemoc, ale czekajcie! Wszystko do czasu!

Fundacja na Pomoc Zwierzętom w Boguszkowie - Gorcach walczy obecnie o kolejne konie. Potrzebuje też wsparcia na leczenie tych, które są. Wizyta lekarki u obydwu klaczy kosztowała 900 zł. Na razie przebywają w Boguszkowie, bo znalazły tu azyl, ale nie zostały jeszcze wykupione. Amerykanka została wyceniona na 5 tys. zł, Sony na 6 tys. zł.

Mile widziana są marchewka i buraki dla koni, a także bele siana.©©

34. FINAŁ WOŚP W NIEDZIELĘ, 25 STYCZNIA, NA ULICACH MIAST, MASTECZEK I WIOSEK NASZEGO REGIONU MOŻNA BYŁO

Ludzie się bawili, by zadbać o zdrowe b

Julka, Gabrysia, Jagoda, Iwona, Lila, Magda, Alan. Ich zdążyliśmy zapytać o imiona.

Dziewczynki z czwartej klasy SP nr 26 w Wałbrzychu miły wiele frajdy ze zbiórki.

Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy grała też w Jedlinie-Zdroju. Impreza 34. Finału WOŚP od

Świąteczny makijaż? Nieodzowny! Wszak tak wspaniała, charytatywna impreza odbywa się tylko raz w roku!

W Mieroszowie już w piątek rozegrano Orkiestrowy Turniej Piłki Siatkowej o Puchar 34. Finału WOŚP.

SPOTKAĆ WIELU WOŁONTARIUSZY WOŚP WALBRZYSZKI DZIECI

bywał się tu w tutejszej Białej Sali.

W Wałbrzychu na ulice wyszło blisko 260 wolontariuszy. Najmłodszy miał zaledwie 2 lata, najstarszy - 63.

Na ulicach Piaskowej Góry datki zbierali m.in. posłanka Sylwia Bielawska i prezydent Wałbrzycha Roman Szelemej.

W Starej Kopalni hitami były laboratorium kryminalistyczne oraz zjazd na linie z Klubem Jaskiniowym.

WOŚP w Wałbrzychu z finałem w Starej Kopalni tradycyjnie opierała się o koncerty lokalnych artystów.

Licytowaliśmy różności. Najczęściej pochodziły od hojnych ofiarodawców.

Na imprezach WOŚP nie brakowało smakołyków. Nikt nie miał prawa czuć się głodny.

Tam, gdzie kiedyś stały gmachy, dziś rosną drzewa.

CEGLA PO CEGLE ROZEBRALI I WYWIEŻLI CAŁE LUBUSKIE MIASTO

Niewiele osób, odwiedzających zachodnie ziemie województwa lubuskiego wie, że jest takie miejsce, gdzie jeszcze przed 1945 rokiem znajdowało się piękne, dobrze rozwijające się miasto, praktycznie nieskażone wojną. Ale ktoś podjął niecodzienną decyzję o jego rozbiórce. Miasto przestało istnieć.

Michał Korn

W latach 40. i 50. XX wieku na wschód wyruszyło tysiące wagonów wypełnionych cegłami, drewnem konstrukcyjnym, kaflami pieców... I nie były to elementy produkcyjne miejscowych cegielni czy tartaków, tylko fragmenty miejskiej architektury: kamienice, pałace, ratusze, domy, tyle że wywożone w kawałkach...

Przełom dla Berge

Już w XIII stuleciu na terenie Forst (miasto za Nysą Łużycką)

sąsiadujące z Berge, czyli dzisiejszymi Zasiękami) można było znaleźć zamek wraz z towarzyszącą mu osadą. W 1265 roku miejscowość uzyskała status miasta, co zapoczątkowało okres intensywnego rozwoju. Z czasem Forst wyrosło na znaczący punkt na mapie przemysłowej regionu. Przełomowym momentem okazał się rok 1921, kiedy według projektu Rudolfa Kühna wzniesiono Lange Brücke (Długi Most) na Nysie Łużyckiej.

Nowa przeprawa skomunikowała miasto z okolicznymi terenami i przyspieszyła urbaniza-

cję wówczas jeszcze wsi Berge (dziś Zasięki), która zaczęła przekształcać się w nową dzielnicę. Jej północną część zaplanowano jako strefę zieleni z parkiem. Z kolei u schyłku lat 30. XX wieku na obrzeżach miasta ruszyła budowa zakładów chemicznych, podporządkowanych produkcji na potrzeby zbrojeniowego przemysłu wojennego (Forst Scheuno).

Urwany most

W momencie, kiedy dojeżdżamy do Zasięków od strony Brodów, nie skręcamy na głów-

nym skrzyżowaniu (rondzie) w lewo, tylko przejeżdżamy jeszcze kawałek prosto. Kilkadziesiąt metrów dalej, naszym oczom ukazuje się surowy, nieco dziwny krajobraz. Z jednej strony mamy przyczółek potężnego mostu w otoczeniu kilku betonowych, modernistycznych latarni. Do tego schody, fragment fontanny, oczodoły piwnic (niestety niektóre zaśmiecone). Około 600 metrów dalej widać starą, zabytkową przeprawę kolejową, a także drugi, mniej okazały most, będący w rzeczywistości kładką dla pieszych, również

„urwaną” gdzieś w połowie - ten ostatni obiekt oddalony jest od głównego mostu o około 300 metrów. Normalnie człowiek mógłby nie zwrócić na to wszystko uwagi, ale jeśli na chwilę się tu zatrzymamy, zaczynamy dostrzegać coraz więcej szczegółów i zadawać w duchu coraz więcej nurtujących pytań. Podczas kilku godzin, jedyną osobą, która pojawiła się na miejscu był spacerujący z psem pan Stanisław Malczewski.

- Mieszkam tu w pobliżu, już z 50 lat będzie. Zostało to, co widać. A szkoda, bo to naprawdę piękna miejscowość była. I nadal mogła być. Widziałem zdjęcia. Tu praktycznie nikt się nie zapuszcza, bo tu już nic nie ma. Może poza widokami. Od czasu do czasu jakaś libacja. Są latarnie, zniszczony most, ruiny i mnóstwo ukrytych pod mostem śmieci. To akurat przykry widok. A koncepcji odbudowania albo zagospodarowania tych terenów nie zliczę na palcach rąk. Od groma tego było, ale jak widać nic się nie zmieniło - mówi z zadumą nasz rozmówca.

Można tu było zamieszkać

Nieco więcej szczegółów na temat tego miejsca zdradziła nam przed laty pani Helena...

- Miejscowość nazywała się Scheuno, Forst-Scheuno - wspominała „Gazecie Lubuskiej” Helena Kowalska, która do dzisiejszego Brozka (tuż obok Zasięków - przyp. red.) przyjechała w 1946 roku. - Wtedy tutaj, czyli w Scheuno i Berge, Polaków niemal nie było, a jak już pojawiali się, to byli to głównie szabrownicy - mówi.

Pani Helena nie tylko pracowała w Zasiękach, ale także brała udział w rozbiórce Berge. Prawobrzeżna część Forst była niemal niezniszczona. Ulice rozchodzące się gwiazdźście od placu przy moście prowadzącym na drugi, dziś niemiecki brzeg Nysy oświetlone były światłami latarni. Obok znajdowała się fontanna z figurką tkacza na szczycie. Ta, o której wspominaliśmy wcześniej. Tylko w niektórych kamienicach były wybite okna. Wystarczyło je wstawić i można było dalej mieszkać. Dlaczego zatem ktoś uznał, że to miasto nie ma przyszłości? Pani Helena wraz z innymi Polakami, z młotkiem w dłoni, stopniowo wymazywała je z mapy i z powierzchni ziemi.

Halo? Mam informacje

Gdy byłem w trakcie pisania tego artykułu zadzwonił telefon. Pan Witold przedstawił mi się bardzo spokojnie, choć powoli. Głos starszego jegomościa, nieco zachrypnięty. Nazwisko ma długie, ale wymawiał je dość niewyraźnie. Zaryzykuję. Hellermannowski? Hellermann? Dzwonił z telefonu stacjonarnego z... Forst. Mieszka przy Bahnhofstraße.

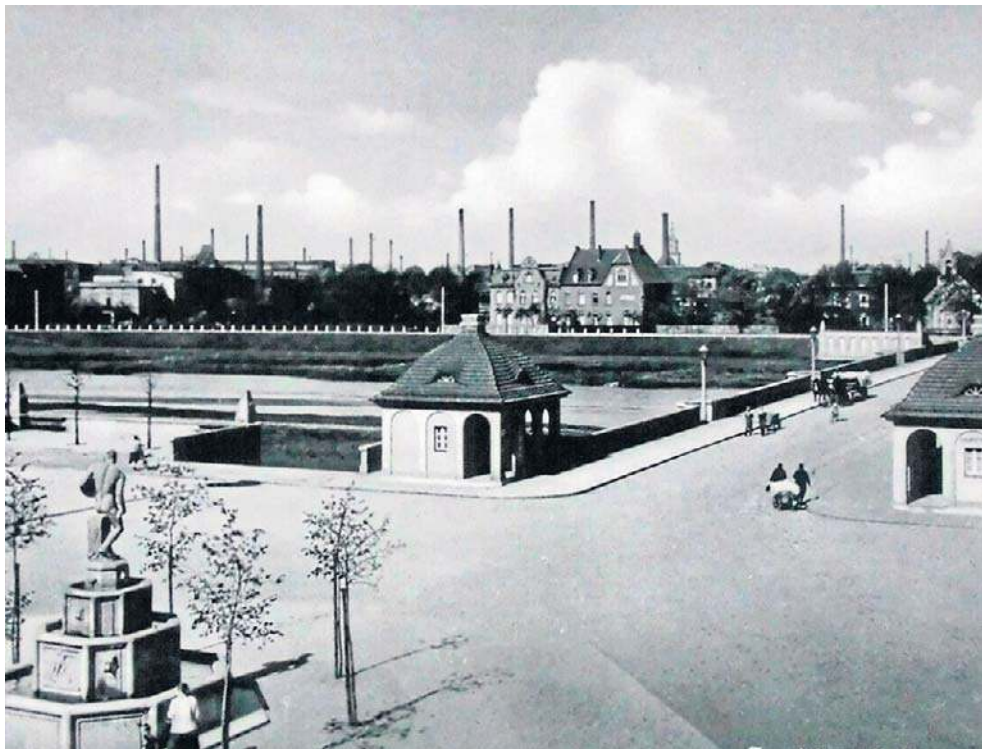
- Panie Michale, mam informacje, że dwukrotnie był u nas

(w dawnym Berge, po drugiej stronie Nysy - dop. red.) dziennikarz i wypytywał o to miejsce. Myślę, że mogą trochę pomóc, coś powiedzieć, chcę się podzielić tym wspomnieniami, żeby jeszcze coś po mnie zostało. Proszę słuchać, przepraszam, mówię trochę niewyraźnie, ale swoje lata już mam - zaczął pan Witold.

Nie przerywałem, słuchałem od czasu do czasu przytakując lub dopytując, dając jednocześnie znać, że po drugiej stronie słuchawki wciąż ktoś jest.

Mówili tylko: „Rozbierać!”

- Pamiętam niemal każdy dzień aż za dobrze. Leciał tydzień za tygodniem, miesiąc za miesiącem. Jestem stary, ale pamięć na szczęście nie zawodzi. Stałem ze Zbyszkiem, Jołą i Zdzichem na środku ulicy Feldstrasse (o ile dobrze zrozumiałem - dop. red.) między kamienicami, które wyglądały tak, jakby ludzie wyszli z nich tylko na chwilę. Budynki były zniszczone - jedne bardziej, inne mniej - ale małym nakładem sił można było spokojnie raz dwa to wszystko odbudować. Latarnie jeszcze stały, bruk był równy, bez wyrw i szczelin. Na niektórych ulicach widać było usypane gruzowiska. W oknach wisiały firanki, budynki nie groziły zawaleniem. Wszystko miało solidną, piękną cegłę. A my staliśmy jak górnicy z kilofami, młotkami, miotłami. I nikt nam nie tłumaczył dlaczego. Mówili tylko: „Rozbierać! Będzie na odbudowę Polski, Warszawy, naszych pięknych miast”. Każde uderzenie bolało, bo to było piękne miasto, domy, naprawdę świetnie umiejscowione, w sile chwały, niemal nieskażone wojną. Musieliśmy bardzo uważać, żeby bardziej nie niszczyć kruszywa, a cegły starannie układać wcześniej je lekko szczerotkując, ale nie była to reguła. Miało się wrażenie, że nie niszczyliśmy czyjegoś, ale nasze własne, bo każdy z nas, jak staliśmy, mógł i chciał w takim miejscu wtedy zamieszkać. Jednak polecenia były inne. Czasem trafiło się na klatkę schodową, na poręcz wytartą dłońmi setek ludzi. Często ze Zbychem zastanawialiśmy się, dlaczego. Brakowało tu sensu. Trzeba podjąć naprawdę przemyślenie i chyba odważyć się stwierdzić, że to miejsce nie ma przyszłości. Myślałem wtedy tak prymitywnie, że tu przecież mogłyby bawić się dzieci, ktoś mógłby zapalić światło, zamknąć drzwi, zacząć od nowa. Tu dałoby się przekopać i zrobić ogródek, tam coś innego. A jednak kawałek po kawałku burzyliśmy. Do dziś słyszę ten dźwięk, który przez te dziesiątki tysięcy godzin prac utrwalił się w pamięci. Widzę to wszystko. Taka była nasza rutyna i musi mi pan redaktor uwierzyć, że serce pękało, bo myślę, że można to było inaczej rozwiązać. Codziennie leciało setki, tysiące cegieł, murów, ścian,

FOT. ARCH. GL

Widok z 1945 roku od wschodu na ówczesny Plac Adolfa Hitlera...

okna, piece, wszystko, drzwi, konstrukcje drewniane i metalowe. Pamiętam ciężarówki załadowane po brzegi, które transportowały to do wagonów. Tak, że koła siadały, a tylne osie po bruku szorowały. I taka niemiejska cisza. Tym razem miasto się nie broniło. Bo nikogo już w nim nie było. Ludzi wysiedlono, domy ograbiono. Co można było ukradnąć, skradziono. Tak było... o tym się nie mówiła, ale tak było. I tak wyglądał nasz każdy dzień - relacjonuje mi przez słuchawkę pan Witold.

Wcale nie czułem, że rozmawiałem z nim ponad pół godziny. Zapytałem, czy jest coś, co najbardziej utkwiło mu w pamięci? Czy ma jakąś pamiątkę z tego okresu? Okazuje się, że całkiem sporo.

- Mam młotek, który miałem wtedy, cegłę z kamienicy stojącej przy moście, taką ładną, czerwoną z wyślizbaną datą „26.01.1949”. Mój kolega Maniek mi to zrobił na pamiątkę. Mam też kilka fragmentów drewnianych: kawałek poręczy, kłankę, jakieś papiery, dokumenty, monety. Trochę tego jest. Miałem wtedy 17 lat, a wszystko pamiętam jak dziś - wylicza.

Wywiezienie tysięcznego wagonu

Szacuje się, że rozbiórka Berge trwała kilka lat (1947 - 1952). Dziś jednak wiemy, m.in. z opowiadań naszych rozmówców, że trwało to nieco dłużej, choć dokładna data nie jest znana.

- Każdy inaczej przeżywał to, co robił w Zasiękach tuż przy Nysie. To było widać po zakończeniu dnia roboczego, o tym się też rozmawiało. Każdy inaczej to widział, ale wiedzieliśmy też, że to miejsce do życia niebezpieczne. Oni jeszcze bardziej to niebezpieczeństwo podsycał - objaśnia pan Witold. Wszędzie niewybuchy, albo tereny zaminowane, tuż obok Niemcy, których po-

strzegano jako wroga, agresora, niebezpieczeństwo.

- Pamiętam bał, który urządzono nam z okazji wywieżenia tysięcznego wagonu cegieł, które jechały na odbudowę stolicy (wówczas myślano, że to wszystko jedzie na Warszawę - dop. red.). To była niezapomniana zabawa w Zasiękach, kiedy nagle ktoś (mówiono, że to niemieckie bojówki) wrzucił granat w miejsce gdzie wszyscy staliśmy. W ostatniej chwili jakiś żołnierz, który zachował trzeźwość umysłu, go wyrzucił - wspominała pani Helena. - Czasem myślałem sobie, że ta warszawska starówka to w dużej mierze nasze Berge...

I tak właśnie na oczach pana Witolda, pani Haliny i innych Polaków oraz Niemców, Berge po prostu zniknęło. Jak mówiła nam pani Helena, ludzie się bali. Za blisko byli Niemcy, bardzo dużo było śmiertelnych niewypałów.

- Na dodatek strefa przygraniczna oznaczała mnóstwo ogra-

niczeń no i istniała ta niebezpieczna fabryka Forst-Scheuno. To tutaj znajdowały się tajne zakłady chemiczne. Cały ten obszar był jedną wielką pułapką - wyjaśnia.

W Archiwum Państwowym w Zielonej Górze znajdują się pozostałości, nieco zakurzone dokumenty z wykazem materiałów znajdujących się w 1946 roku w magazynach w Gubinie. Były to cegły, końcówki rur, kłapy ściekowe, skrzydła okienne, drewno konstrukcyjne i inne. Przy każdej pozycji znajdowała się również cena. Rury ściekowe to wydatek 300 zł, kocioł do pralni to kolejne 300 zł, ale winda osobowa to już pół miliona zł - niemal wszystko było wycenione.

- Ludzie nie kwapili się z zasiedleniem miasta tak blisko granicy, zresztą to była obwarowana wieloma ograniczeniami strefa nadgraniczna, nawet dwoma piekarniami zarządzała wojska pogranicza. Ale był też powód praktyczny. Media tego miasta

były ściśle powiązane z Forst, które leżało na drugim brzegu terasu granicznej Nysy - wyjaśnia nam Dariusz Chajewski, były dziennikarz „Gazety Lubuskiej”, regionalista i pasjonat historii.

Jak wykazały analizowane dokumenty, na liście odbiorców m.in. cegły z rozbiórki, widać głównie osoby prywatne. Co więcej, surowiec trafiał przede wszystkim do Wielkopolski. Gdy ktoś tu na miejscu dokonywał rozbiórki własnymi siłami, zyskiwał materiał za połowę ceny. W 1957 roku prowadzono kontrolę tych prac. Z czasem wyszły na jaw nieprawidłowości. Część uczestników rozbiórek zabierała znacznie więcej cegieł, niż wynikało to z dokonanych opłat.

Tempo prac dodatkowo przyspieszono na skutek realizacji planu sześcioletniego, kiedy deficyt materiałów budowlanych stał się szczególnie dotkliwy, a krajowe zakłady nie były w stanie zaspokoić rosnącego zapotrzebowania. „Główne brygady murarskie”, zobowiązane do re-

alizacji wyśrubowanych norm, desperacko potrzebowały surowca w postaci cegieł.

Założono, że tylko w 1951 roku odzyskanych zostanie 500 mln sztuk cegieł, z czego z ówczesnego województwa zielonogórskiego 95 mln. I tak z powiatu gubińskiego miano wywieźć 9,7 mln cegieł, z głogowskiego 10 mln, a z żarskiego 27 mln sztuk surowca. Do realizacji tego planu w pełni przyczyniły się właśnie m.in. Zasięki.

- Z tego zinstytucjonalizowanego szabru zwolnione zostały tylko dwa miasta: Zielona Góra i Wschowa. Pierwsze miało zostać w najbliższym czasie stolicą regionu, a drugie zawsze było traktowane jako historycznie polskie, zatem łupieżczy rabunek był niepolityczny - podkreśla Dariusz Chajewski.

Jak się okazuje, w zasadzie nigdy tej operacji grabieży oficjalnie nie zakończono. Z oficjalnych danych wynika, że jeszcze w latach 1956 - 1957 wciąż pociągi wypełnione cegłami i innymi materiałami budowlanymi jechały na wschód.

Żaden transport nie zmierzał do Warszawy

Cała operacja była podsycana bardzo budującymi hasłami. Panowało przekonanie, że ten cały proceder miał na celu pomóc w odbudowie stolicy. Nic bardziej mylnego. Historycy rozwiewają wszystkie wątpliwości z tym związane. Na przykład Maciej Mamek przeszedł los kilkuset transportów cegieł, które odjechały właśnie z Zasięków. Ani jeden nawet nie zmierzał do Warszawy. Przystankami były m.in. Łowicz, Ostrów, Krotoszyn. Czasem adresatami były państwowe gospodarstwa rolne lub gminne spółdzielnie, ale z reguły były to, jak już wcześniej wspomnieliśmy, osoby prywatne.

Wyjaśnijmy również, że zanim rozpoczęto właściwe roz-

biórki, te wszystkie obiekty zostały (zgodnie z urzędowymi procedurami) doszczętnie opróżnione z wyposażenia. Demontaż prowadzili nie tylko szabrownicy działający na własną rękę, lecz także urzędnicy reprezentujący państwowe instytucje, w tym Rejonowe Urzędy Likwidacyjne, które wyciągały z budynków wszystko, co nadawało się do wywieżenia. Od 1948 roku oficjalnie dopuszczano już tylko transport cegły oraz drewna konstrukcyjnego. W efekcie tereny, które miały być odbudowywane i zagospodarowywane, stały się symbolem bezwzględnej eksploatacji. Ziemie Odzyskane stały się wyzyskanymi.

Plany o dbudowy

W studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Brody, o czym wspominał też wcześniej nasz rozmówca pan Stanisław, zapisano odbudowę Zasięk.

- Do lat dziewięćdziesiątych było tu dużo wojska, teren był taki trochę niedostępny. Ale później te plany odbudowy miasta pojawiały się i to nie raz. Ponoć nawet sprzedawano inwestorom działki z fundamentami starych kamienic obok mostu - mówi Stanisław Malczewski.

W 1995 roku zakładano, że powstanie tutaj miasto mogące docelowo liczyć około 5 tys. mieszkańców. Tu miała zostać przeniesiona siedziba gminy, planowano odtworzyć układ ulic, a nawet fragmenty kanalizacji. Miał wrócić Długi Most i kładka. Most miał stanąć do 2013 roku. Tak się jednak nie stało. Dziś, poza hulającym wiatrem naszym oczom ukazuje się robiący ogromne wrażenie surowy krajobraz z ruinami w tle. A po tętniącym życiem miejscem pozostały jedynie zdjęcia i widokówki. ©

FOT. MICHAŁ KORN

... i współczesna fotograafia, przedstawiająca to samo miejsce od zachodu.

FOT. ARCH. GL

Ulica dawnego Berge.

WTOREK 3 Lutego

TVP 1

7.00 Msza święta na Jasnej Górze
7.30 Kościół z bliska **8.00** Serwis Info **8.20** Zaraz wracam (76) **9.00** Ranczo (75) **10.00** Komisarz Alex (88) – serial krym. **11.00** Ojciec Mateusz (63) **12.00** Serwis Info **12.10** Agrobiznes, Agropogoda **12.40** Rok w ogrodzie extra **12.55** Świat świata **14.00** Wichrowe wzgórze (351) – serial obyczaj.

15.00 Serwis Info – magazyn
15.15 Reporterzy – magazyn
15.35 Gra słów. Krzyżówka – teleturniej
16.05 Dziedzictwo (823) – serial obyczaj. Turcja
17.00 Teleexpress
17.30 Jaka to melodia?
18.10 Klan (4647) – telenowela Polska
18.45 Akacyjowa 38 (800) – serial obyczaj. Hiszpania
19.30 19.30
19.55 Pytanie dnia
20.30 Zaraz wracam (77) – serial obyczaj. Polska
21.10 Sicario **** – film sensacyjny USA/Meksyk/Hongkong 2015
Reż. Denis Villeneuve, wyk. Emily Blunt, Benicio del Toro, Josh Brolin
23.20 Czas patriotów – film sensacyjny USA 1992
Reż. Phillip Noyce, wyk. Harrison Ford, Anne Archer
1.20 Wykrywacz kłamstw
1.45 Romans na godziny **** – komedia romant. USA 2014
3.30 Jesień w Nowym Jorku *** – komedia romantyczna USA/Kanada 2022

***** koniecznie **** zdecydowanie tak *** możesz ** nie musisz * zdecydowanie nie (L) na żywo

ŚRODA 4 Lutego

TVP 1

7.00 Msza święta na Jasnej Górze
7.30 Rodzina (nie od) święta **8.00** Serwis Info **8.20** Zaraz wracam (77) **9.00** Ranczo (76) **10.00** Komisarz Alex (89) **11.00** Ojciec Mateusz (64) **12.00** Serwis Info **12.10** Agrobiznes, Agropogoda **12.35** Rok w ogrodzie extra **12.50** Życie z diabłami **14.00** Wichrowe wzgórze (352) – serial obyczaj. Turcja 2024

15.00 Serwis Info – magazyn
15.15 Reporterzy – magazyn
15.35 Gra słów. Krzyżówka – teleturniej
16.05 Dziedzictwo (824) – serial obyczaj. Turcja
17.00 Teleexpress
17.30 Jaka to melodia?
18.10 Klan (4648) – telenowela Polska
18.45 Akacyjowa 38 (801) – serial obyczaj. Hiszpania
19.30 19.30
19.55 Pytanie dnia
20.30 Zaraz wracam (78) – serial obyczaj. Polska
21.10 Pierwszy strzał ** – film sensacyjny USA/Kanada/W. Bryt. 2017
Reż. Steven C. Miller, wyk. Hayden Christensen, Bruce Willis, Megan Leonard
23.00 Złoto dezertarów *** – komedia Polska 1998
Reż. Janusz Majewski, wyk. Marek Kondrat, Bogusław Linda, Wiktor Zborowski
1.05 Wykrywacz kłamstw
1.30 Czas patriotów – film sensacyjny USA 1992
3.35 Magazyn Ekspresu Reporterów

***** koniecznie **** zdecydowanie tak *** możesz ** nie musisz * zdecydowanie nie (L) na żywo

TVP 2

5.30 M jak miłość (1685) **6.20** Mam dobry los **6.50** Barwy szczęścia (3307) **7.30** Pytanie na śniadanie – magazyn **11.40** Słowa od serca **11.55** Rosół polski – magazyn **12.30** Koło fortuny – teleturniej **13.15** Panna młoda (12) – serial obyczaj. Turcja **14.05** Va banque – teleturniej **14.35** Na sygnale (833) – serial obyczaj. Polska 2026

15.05 La Promesa – pałac tajemnic (320) – telenowela Hiszpania
16.00 Koło fortuny – teleturniej
16.35 Familiada – teleturniej
17.20 Panna młoda (13) – serial obyczaj. Turcja
18.15 Va banque – teleturniej
18.50 Jeden z dziesięciu – teleturniej
19.25 Barwy szczęścia (3307, 3308) – serial Polska
20.40 Kulisy „M jak miłość”
20.55 M jak miłość (1907) – serial Polska
21.55 Na sygnale (835) – serial obyczaj. Polska
22.25 Magazyn Ekspresu Reporterów – magazyn
23.25 Matecznik – dramat obyczaj. **** Polska 2022
Reż. Grzegorz Molda, wyk. Agnieszka Kryst, Michał Zięliński, Wioletta Kopañska
1.05 Podejrzani – thriller USA/**** Niemcy 1995
3.00 DNA – ukryta strona ogólnodostępnych testów – film dokumentalny Francja 2024
4.30 Na dobre i na złe – serial obyczaj. Polska 2026

Polsat

5.25 Telezakupy TV Okazje – program reklamowy **6.00** Nowy dzień – magazyn **8.30** Malanowski i Partnerzy – serial fabularno-dokumentalny Polska 2010 **9.30** Trudne sprawy – serial fabularno-dokumentalny Polska 2022 **11.35** Gliniarze – serial fabularno-dokumentalny **14.40** Dlaczego ja? (1437) – serial fabularno-dokumentalny Polska

15.50 Wydarzenia
16.15 Pogoda
16.20 Interwencja – magazyn
16.30 Na ratunek 112 (917)
17.00 Gliniarze (1078) – serial fabularno-dokumentalny Polska
18.00 Pierwsza miłość (4146) – serial Polska
18.50 Wydarzenia
19.15 Gość „Wydarzeń”
19.55 47 rosinów *** – film fantasy USA/W. Bryt./Japonia/Węgry 2013
Reż. Carl Rinsch, wyk. Keanu Reeves, Hiroyuki Sanada, Rinko Kikuchi
22.20 Ultimatum Bourne'a **** – film sensacyjny USA/Niemcy/Francja/Hiszpania 2007
Reż. Paul Greengrass, wyk. Matt Damon, Julia Stiles, David Strathairn
W trzeciej odsłonie przygód Jasona Bourne'a, agent ponownie zostaje wywabiony z ukrycia i musi stawić czoło agentom CIA, którzy chcą go zabić.
1.00 Człowiek widmo – thriller *** USA/Niemcy 2000
3.25 Nasz nowy dom

TVN

5.35 Uwaga! – magazyn reporterów **5.50** Ukryta prawda – serial fabularno-dokumentalny Polska 2023 **6.45** Kuchenne rewolucje: „Restauracja w Borach”, Żalno **7.45** Dzień Dobry TVN **11.25** Kuchenne rewolucje: Pizzeria „Solare”, Biała Podlaska **13.35** Ukryta prawda (1616-1618) – serial fabularno-dokumentalny Polska 2024

16.50 Detektywi (219, 220) – serial fabularno-dokumentalny
19.00 Fakty
19.55 Uwaga! – magazyn
20.10 Doradca smaku – magazyn kulinarny
20.15 Na Wspólnej (4156) – serial Polska
20.55 Mad Max: Na drodze gniewu **** – film sf Australia/USA 2015
Reż. George Miller, wyk. Tom Hardy, Charlize Theron, Nicholas Hoult
Max Rockatansky zostaje wciągnięty do grupy uciekinierów z Cytadeli, które ściga mściwy tyran Wieczny Joe. Kobiety prowadzi piękna Furiosa. 6 statuetek Oscara.
23.25 Batman i Robin – film fantasy USA/W. Bryt. 1997
Reż. Joel Schumacher, wyk. George Clooney, Chris O'Donnell, Arnold Schwarzenegger
2.00 Kuba Wojewódzki – talk show
3.10 Nastolatki rządzą... kasą – real tv Polska 2023
4.10 Uwaga! – magazyn
4.25 Szpital św. Anny (22)

TVN 7

6.50 Szkoła **8.45** Ukryta prawda **11.55** W-11 Wydział Śledczy **14.00** Detektywi **15.00** Sędzia Anna Maria Wesołowska **16.00** Sąd rodzinny **17.00** Tajemnice miłości **18.00** Zagadki losu **19.00** Ukryta prawda **20.00** **** Odważna – dramat USA/Australia 2007, reż. Neil Jordan, wyk. Jodie Foster, Terrence Howard **22.40** **** Star Trek – film sf USA/Niemcy 2009, reż. J.J. Abrams, wyk. Chris Pine, Zachary Quinto **1.15** **** Równi goście – komedia sens. USA 2016, reż. Shane Black, wyk. Russell Crowe

TVP Kultura

9.40 **** Krótki dzień pracy – dr. Pol. 1981 **11.05** Liam Gallagher – 48 godzin w Rockfield **12.10** Mody Polskie **12.45** Wydarzenie aktualne **13.30** **** Księstwo – film biograf. Polska 2011 **15.45** **** Siekierzeza – film Pol. 1985 **17.20** Ogniem i mieczem (1) **18.20** 20 x 20 Lat TVP Kultura **18.45** Niepojęte **19.05** Pod znakiem węża – wspomnienie o teatrze Kobra **20.00** Teatr TV: Kobra: Alicja prowadzi śledztwo – spektakl Polska 1970 **21.40** **** W deszczowy dzień w Nowym Jorku – kom. rom. USA 2019

TVP Sport

9.50 Skoki narciarskie: Puchar FIS mężczyzn w Szczyrk **10.45** Sylwetki olimpijskie **11.05** Ryszard Szurkowski – wyścig przez życie **12.15** Jeździectwo: Perlage CAVALIADA Tour – Łódź **14.00** Piłka nożna: Widzew Łódź – Jagiellonia Białystok **16.05** Gol **17.25** (L) Kolarstwo torowe: ME w Koni **20.45** Magazyn Betclic 1. Ligi **22.05** Sportowy wieczór **22.45** Piłka wodna: ME kobiet w Funchal: Półfinał **0.15** Boks: A. Olascuaga – H. Kyoguchi **1.05** (L) Hokej na lodzie: NHL: Philadelphia Flyers – Washington Capitals

(D3 T) stacje dostępne w naziemnej telewizji cyfrowej

TVN 7

6.50 Szkoła **8.45** Ukryta prawda **11.55** W-11 Wydział Śledczy **14.00** Detektywi **15.00** Sędzia Anna Maria Wesołowska **16.00** Sąd rodzinny **17.00** Tajemnice miłości **18.00** Zagadki losu **19.00** Ukryta prawda **20.00** **** List w butelce – melodramat USA 1999, reż. Luis Mandoki, wyk. Kevin Costner **22.50** **** Morze Północne w ogniu – film sens. Norwegia 2021, reż. John Andreas Andersen, wyk. Kristine Kujath Thorp **1.00** **** Uwolnić orkę – film przygod. USA/Fr./Meksyk 1993r **3.20** Pogromcy chaosu

TVP Kultura

10.00 **** Siekierzeza – film Polska 1985 **11.35** Fabryka czasu **12.40** **** Dzień czwarty – film wojenny Polska 1984 **14.05** Misterium Tremendum **14.25** Rzecz Polska **14.45** Studio Kultura – niedziela z... **15.40** **** ABC miłości – kom. Polska 1935 **17.10** Ogniem i mieczem (2) **18.10** Któredy po sztukę **18.30** Informacje kulturalne **18.55** Reżyserzy **19.45** WTEM **20.00** **** Sonata – dr. Pol. 2022 **22.10** Scena alternatywna **22.45** **** Jutro nie umiera nigdy – film sens. W. Bryt./USA/Hiszp. 1997

TVP Sport

8.35 Hokej na lodzie: NHL: Philadelphia Flyers – Washington Capitals **10.45** Pełnosprawni **11.15** Lekkoatletyka: Miłing halowy Gorzów Jump Festival **13.10** Sylwetki olimpijskie **13.30** Piłka nożna: Liga hiszp. kobiet: FC Barcelona Femení – Sevilla FC **15.35** Magazyn Betclic 1. Ligi **16.55** (L) Futsal: ME na Litwie i Łotwie oraz w Słowenii: 1. półfinał w Lublanie **18.55** (L) Kolarstwo torowe: ME w Koni **20.25** (L) Futsal: ME na Litwie i Łotwie oraz w Słowenii: 2. półfinał w Lublanie **22.30** Sportowy wieczór

TV 4

6.00 Strażnik Teksasu (13, 14) **7.55** Bogaty dom – biedny dom **8.55** Policjantki i policjanci (290, 291) **10.55** Na ratunek 112 **11.55** Trudne sprawy **14.55** Ktoś tu kłamie? **15.55** Łowcy skarbów. Kto da więcej – reality show **18.00** Policjantki i policjanci (1351, 1352) – serial obyczaj. Polska **20.00** Uroczysko (179, 180) **21.00** Sprawiedliwi – wydział kryminalny (973) **22.00** Sprawiedliwi. Trójmiasto (90) **23.00** **** Killerman – film sens. USA 2019, reż. Malik Bader, wyk. Liam Hemsworth **1.25** Love Island. Wyspa miłości **2.35** Interwencja

TV Trwam

12.03 Informacje **12.20** Pragnienie Boga **13.00** Razem możemy wszystko **13.30** Msza święta **14.30** Będziesz miłował **15.30** Kuznia redemptorystów **16.10** Jestem mamą **16.25** Przyroda w obiektywie **16.40** Zdrowie z Bożej apteki **17.00** Wierzę w Boga **17.30** Burza w okręgu krakowskim **18.15** Rozmowy niedokończone **19.30** Każdy maluch to potrafi **19.45** Modlitwa z udziałem dzieci **20.00** Informacje **20.20** Różaniec **21.00** Apel Jasnogórski **21.40** Polski punkt widzenia **22.00** Solidarność – narodziny wolności

TV Puls

6.00 Nash Bridges (64, 65) **8.00** Kobra – oddział specjalny (4, 5) **10.00** Nie igraj z aniołem (7, 8) **11.55** Wspaniałe stulecie (28, 29) **13.50** Lombard. Życie pod zastaw (443, 444) **15.50** Ranczo (74, 75) **18.00** Lombard. Życie pod zastaw (932, 933) – serial obyczaj. Polska **20.00** **** Śmiertelna eskorta – film sens. USA 2024 **21.55** **** Za ciosem – film akcji USA/Hongk./Aruba 1998 **23.30** **** Vice: Korporacja zbrodni – film sens. USA 2015 **1.30** Dzielnica strachu (386)

(D3 T) stacje dostępne w naziemnej telewizji cyfrowej

CZWARTEK 5 Lutego

DVBTT

TVP 1

7.00 Msza święta na Jasnej Górze **7.30** Dobre historie **8.00** Serwis Info **8.20** Zaraz wracam (78) **9.00** Ranczo (77) **10.00** Komisarz Alex (90) **11.00** Ojciec Mateusz (65) **12.00** Serwis Info **12.10** Agrobiznes, Agropogoda **12.40** Rok w ogrodzie extra **12.55** Lodowe królestwo pantery śnieżnej **14.00** Wichrowe wzgórze (353) – serial obyczaj. Turcja 2024

15.00 Serwis Info – magazyn **15.15** Reporterzy – magazyn **15.35** Gra słów. Krzyżówka – teleturniej **16.05** Dziedzictwo (825) – serial obyczaj. Turcja **17.00** Teleexpress **17.30** Jaka to melodia? **18.10** Klan (4649) – telenowela Polska **18.45** Akacyjowa 38 (802) – serial obyczaj. Hiszpania **19.30** 19.30 **19.55** Pytanie dnia **20.30** Zaraz wracam (79) – serial obyczaj. Polska **21.10** Ojciec Mateusz (436) Do miasta przybywa słynna psycholożka, która spotyka się z bratem, duchownym. Ich konflikt eskaluje po nieudanym spotkaniu, a wkrótce kobieta staje się ofiarą próby zabójstwa. **22.10** Sprawa dla reportera – cykl reportaży **23.10** Cena sukcesu – film dokumentalny Polska 2026 **0.15** Wykrywacz kłamstw **0.40** Sicario – film sensacyjny **★★★★** USA/Mek./Hongkong 2015 **2.55** Sprawa dla reportera

DVBTT

TVP 2

5.25 M jak miłość (1687) **6.15** Operacja zdrowie **6.50** Barwy szczęścia (3309) **7.30** Pytanie na śniadanie **11.45** Słowa od serca **12.00** 20 x 20 Lat TVP Kultura – rozmowa Polska 2025 **12.30** Koło fortuny – teleturniej **13.15** Panna młoda (14) – serial obyczaj. Turcja **14.05** Va banque – teleturniej **14.35** Na sygnale (835) – serial obyczaj. Polska 2026

15.05 La Promesa – pałac tajemnic (322) – telenowela Hiszpania **16.00** Koło fortuny – teleturniej **16.35** Familiada – teleturniej **17.20** Panna młoda (15) – serial obyczaj. Turcja **18.15** Va banque – teleturniej **18.50** Jeden z dziesięciu – teleturniej **19.25** Barwy szczęścia (3309, 3310) – serial Polska **20.45** Tak to leciało! – teleturniej **21.45** Labirynt **★★★★** – thriller USA 2013 Reż. Denis Villeneuve, wyk. Hugh Jackman, Jake Gyllenhaal, Viola Davis Główny wątek skupia się wokół porwania dwóch dziewczynek. W Święto Dziękczynienia dochodzi do tragedii, która na zawsze odmieni życie bohaterów filmu, zaprzysiężonych rodzin. **0.30** Morderstwa w Arbois **★★★** – film kryminalny Francja 2024 **2.05** Lepsza połowa (23) **2.45** Kruk. Czorny Woron nie śpi (6) – serial krym. **3.50** Rodzinka.pl – serial kom.

DVBTT

Polsat

5.25 Telezakupy TV Okazje – program reklamowy **6.00** Nowy dzień – magazyn **8.30** Malanowski i Partnerzy – serial fabularno-dokumentalny Polska 2010 **9.30** Trudne sprawy – serial fabularno-dokumentalny Polska 2022 **11.35** Gliniarze – serial fabularno-dokumentalny **14.40** Dlaczego ja? (1439) – serial fabularno-dokumentalny Polska 2025

15.50 Wydarzenia **16.15** Pogoda **16.20** Interwencja – magazyn **16.30** Na ratunek 112 (919) – serial fabularno-dokumentalny **17.00** Gliniarze (1080) – serial fabularno-dokumentalny Polska **18.00** Pierwsza miłość (4148) – serial Polska **18.50** Wydarzenia **19.15** Gość „Wydarzeń” **19.55** Inna kobieta – komedia **★★★** romantyczna USA 2014 Reż. Nick Cassavetes, wyk. Cameron Diaz, Nikolaj Coster-Waldau, Leslie Mann Nowojorska prawniczka robi niespodziankę ukochanemu – odwiedza go w domu. Drzwi otwiera jego żona. Jest zszokowana zdradą męża. Kobiety postanawiają dokonać zemsty. Pomaga im kolejna kochanka. **22.15** Władcy umysłów **★★★★** – film sf USA 2011 Reż. George Nolfi, wyk. Matt Damon, Emily Blunt, Terence Stamp **0.25** Zakochani – komedia romantyczna Polska 2000 **3.00** Nasz nowy dom **4.35** Disco gramy!

DVBTT

TVN

5.35 Uwaga! – magazyn reporterów **5.50** Ukryta prawda – serial fabularno-dokumentalny Polska 2023 **6.45** Kuchenne rewolucje: Kudowa-Zdrój – Szmaragdowa/Ghvinio i Śpiew **7.45** Dzień Dobry TVN **11.25** Kuchenne rewolucje: Restauracja „Szafran”, Łódź **13.35** Ukryta prawda (1622-1624) – serial fabularno-dokumentalny Polska 2024

16.50 Detektywi (223, 224) Detektywi Nowacki i Drawicz rozpoczynają poszukiwania szesnastoletniej Kai Lesickiej. Podczas rozmowy z rodzicami dziewczyny w ich domu pewien chłopak włamuje się do jej pokoju. **19.00** Fakty **19.55** Uwaga! – magazyn **20.10** Doradca smaku **20.15** Na Wspólnej (4158) – serial Polska **20.55** Kuchenne rewolucje: Cieszyn – EkoTradycja – reality show **22.05** Słodki listopad **★★★** – melodramat USA 2001 Reż. Pat O'Connor, wyk. Keanu Reeves, Charlize Theron, Jason Isaacs Nelson nie widzi świata poza pracą. Aż do dnia, w którym podczas testu na prawo jazdy poznaje Sarę. Kobieta nie zdaje przez niego egzaminu. Żąda, by Nelson w ramach zadośćuczynienia został jej kierowcą i spędził z nią miesiąc jako jej chłopak. **0.30** Śmiertelna wyliczanka **★★★** – thriller USA 2002

DVBTT

TVN 7

6.50 Szkoła **8.45** Ukryta prawda **11.55** W-11 Wydział Śledczy **14.00** Detektywi **15.00** Sędzia Anna Maria Wesołowska **16.00** Sąd rodzinny **17.00** Tajemnice miłości **18.00** Zagadki losu **19.00** Ukryta prawda **20.00** **★★★★** W nowym zwierciadle: Wakacje – komedia USA 2015, reż. John Francis Daley, Jonathan Goldstein, wyk. Ed Helms **22.15** **★★★★** Równi goście – komedia sens. USA 2016, reż. Shane Black, wyk. Russell Crowe **0.40** **★★★★** Tarzan: Legenda – film przygod. USA/Austria/Kan./W. Bryt./Australia 2016 **3.00** Żyjąc z potworem **4.00** Fachowcy

DVBTT

TV 4

6.00 Strażnik Teksasu (17, 18) **7.55** Bogaty dom – biedny dom **8.55** Policjantki i policjanci (294, 295) **10.55** Na ratunek 112 **11.55** Trudne sprawy **14.55** Ktoś tu kłamie? **15.55** Łowcy skarbów. Kto da więcej – reality show **18.00** Policjantki i policjanci (1353, 1354) **20.00** Uroczysko (183, 184) – serial krym. Polska **21.00** Sprawiedliwi – wydział kryminalny (975) **22.00** Sprawiedliwi. Trójmiasto (92) **23.05** **★★★★** Nieśmiertelny – film fantasy W. Bryt./USA 1986, reż. Russell Mulcahy, wyk. Christopher Lambert **1.30** Love Island. Wyspa miłości

DVBTT

TVP Kultura

810.00 **★★★★** ABC miłości – komedia Polska 1935 **11.35** Reżyserzy **12.30** **★★★★** Dekalog (2) – dr. Polska/Niemcy 1990 **13.45** Rozmowy (nie)wygodne **14.20** Informacje kulturalne **14.50** **★★★** Weiser – dramat Fr./Polska/Szwajc./Niemcy/Dania 2001 **16.40** Ogniem i mieczem (3) **17.45** Mody Polskie **18.25** Niepojęte **18.40** Rosa Bonheur, portrecistka natury **20.00** **★★★★** Podróż Felicji – dramat Kan./W. Bryt. 1999, reż. Atom Egoyan, wyk. Arsinée Khanjian **22.05** Moje życie w Rolling Stonesach

DVBTT

TV Trwam

12.20 Wykłady z kongresu: Katolicy a tożsamość Europy **13.05** Mateczniki polskości **13.30** Msza święta **14.30** Zawód: prymas Polski **15.20** Ona nigdy nie była sama – Czcigodna Sługa Boża Matka Teresa Kierocińska **16.10** Z wędką nad wodę... **16.35** Sól Ziemi **17.00** Modlitwa w Sanktuarium św. Józefa w Kaliszu **19.30** Każdy maluch tu potrafi **19.45** Modlitwa z udziałem dzieci **20.00** Informacje **20.20** Różaniec **21.00** Apel Jasnogórski **21.40** Polski punkt widzenia **22.00** Głos serca (94) **22.45** Zniewolenie

DVBTT

TVP Sport

8.35 ZIO Soczi 2014: Skoki narciarskie **10.45** Sylwetki olimpijskie – Mediolan-Cortina 2026 **11.05** Olimpijskie sukcesy Justyny Kowalczyk **13.05** Sylwetki olimpijskie – Mediolan-Cortina 2026 **13.25** (L) Kolarstwo torowe: ME w Konyi **16.20** Sylwetki olimpijskie **16.40** ZIO Pekin 2022: Skoki narciarskie **18.40** Sylwetki olimpijskie **19.00** ZIO Mediolan-Cortina d'Ampezzo 2026 **20.25** (L) Piłka wodna: ME mężczyzn: Finał **22.00** Sportowy wieczór **23.00** Kolarstwo torowe: ME w Konyi

DVBTT

TV Puls

6.00 Nash Bridges (66, 67) **8.00** Kobra – oddział specjalny (6, 7) **10.00** Nie igraj z aniołem (11, 12) **11.55** Wspaniałe stulecie (30, 31) **13.50** Lombard. Życie pod zastaw (447, 448) **15.50** Ranczo (76, 77) **18.00** Lombard. Życie pod zastaw (934, 935) **20.00** **★★** Straszny film 4 – komedia USA 2006 **21.25** **★★** Elixir młodości – komedia W. Bryt./USA 2024 **23.25** **★★** Kamuflaż – film akcji USA/Kan. 2001 **1.25** Dzielnica strachu (413) **2.25** Lombard. Życie pod zastaw (929)

★★★★★ koniecznie ★★★★ zdecydowanie tak ★★★ możesz ★★ nie musisz ★ zdecydowanie nie (L) na żywo

PIĄTEK 6 Lutego

DVB TT

TVP 1

6.15 Akacyjowa 38 (789) **7.00** Msza święta na Jasnej Górze **7.30** Agape blisko Ciebie **8.00** Serwis Info **8.20** Okrasa łamie przepisy **9.00** Ranczo (78) **10.00** Komisarz Alex (91) **11.00** Ojciec Mateusz (66) **12.00** Serwis Info **12.10** Agrobiznes, Agropogoda **12.40** Halo, tu Mediolan **13.00** W krainie niedźwiedzia **14.00** Wichrowe wzgórze (354)

15.00 Serwis Info – magazyn **15.15** Reporterzy – magazyn **15.35** Gra słów. Krzyżówka – teleturniej **16.05** Dziedzictwo (826) – serial obyczaj. Turcja **17.00** Teleexpress **17.30** Jaka to melodia? **18.10** Klan (4650) – telenowela Polska **18.45** Akacyjowa 38 (803) – serial obyczaj. Hiszpania **19.30** 19.30 **19.55** (L) ZIO Mediolan-Cortina d'Ampezzo 2026: Ceremonia otwarcia **23.10** Tyle co nic – dramat **★★★** obyczaj. Polska 2023 Reż. Grzegorz Dębowski, wyk. Artur Paczesny, Monika Kwiatkowska, Agnieszka Kwieńiewska Jarek jest liderem protestu przed domem lokalnego posła, ale spotkają go wkrótce nieoczekiwane konsekwencje wystąpienia przeciwko władzy. Stanie się ofiarą intrygi, która mu mocno zaszkodzi. **1.00** Pierwszy strzał – film sensacyjny USA/Kanada/ W. Bryt. 2017

DVB TT

TVP 2

5.25 M jak miłość (1688) **6.20** Anna Dymna – spotkajmy się **6.50** Barwy szczęścia (3310) – serial Polska 2026 **7.30** Pytanie na śniadanie – magazyn **11.55** Operacja zdrowie **12.30** Koło fortuny – teleturniej **13.15** Panna młoda (15) – serial obyczaj. Turcja 2024 **14.05** Va banque – teleturniej **14.35** Na sygnale (836) – serial obyczaj. Polska 2026

15.05 La Promesa – pałac tajemnic (323) – telenowela Hiszpania 2024 **16.00** Koło fortuny – teleturniej **16.35** Familiada – teleturniej **17.20** Panna młoda (16) – serial obyczaj. Turcja 2024 Cemil niespodziewanie zaślubił i trafił do szpitala. Portal publikuje przeprosiny. Kolejne starcie Nusreta z Mukadder. Hancer nachodzi Cihana w biurze. Cihan odwiedza Cemila w szpitalu. **18.15** Va banque – teleturniej **18.50** Jeden z dziesięciu – teleturniej **19.25** Barwy szczęścia (3310, 3311) – serial Polska **20.45** Postaw na milion – teleturniej **21.45** To jest grane – program muzyczny **22.25** Legalna blondynka 2 **★★★** – komedia USA 2003 Reż. Charles Herman-Wurmfeld, wyk. Reese Witherspoon, Sally Field, Regina King **0.10** Labirynt – thriller USA 2013 **★★★★** Reż. Denis Villeneuve, wyk. Hugh Jackman, Jake Gyllenhaal, Viola Davis

DVB TT

Polsat

5.25 Telezakupy TV Okazje – program reklamowy **6.00** Nowy dzień – magazyn **8.00** Halo tu Polsat – magazyn **11.30** Gliniarze – serial fabularno-dokumentalny Polska 2025, wyk. Arkadiusz Krygier, Tomasz Skrzypniak, Ewelina Ruckgaber **14.40** Dlaczego ja? (1440): Wypadek – serial fabularno-dokumentalny Polska 2025

15.50 Wydarzenia **16.15** Pogoda **16.20** Interwencja – magazyn **16.30** Na ratunek 112 (920) – serial fabularno-dokumentalny Polska 2024 Bogdan w prima aprilis robi rodzinie żarty. Tym razem pomieszał żonę opakowania z jej kosmetykami, w wyniku czego zasnęła kobieta smaruje twarz wysoko stężonym kwasem glikolowym. **17.00** Gliniarze (1081) – serial fabularno-dokumentalny Polska **18.00** Pierwsza miłość (4149) – serial Polska **18.50** Wydarzenia **19.15** Gość „Wydarzeń” **19.55** Disco Star – program rozrywkowy **22.00** Transformers: Zemsta upadłych – film sf USA 2009 Reż. Michael Bay, wyk. Shia LaBeouf, Megan Fox, Josh Duhamel **1.25** Inna kobieta – komedia **★★★** romantyczna USA 2014 **3.45** Ewa gotuje – magazyn Polska 2025 **4.40** Disco gramy!

DVB TT

TVN

5.15 Jak to jest zrobione? – serial dok. Kanada 2012 **5.35** Uwaga! – magazyn Polska 2026 **5.50** Ukryta prawda **6.45** Kuchenne rewolucje: Racibórz – Imperia – reality show **7.45** Dzień Dobry TVN **11.25** Kuchenne rewolucje: „Restauracja rodzinna”, Lubin – reality show **13.35** Ukryta prawda (1625-1627) – serial fabularno-dokumentalny Polska

16.50 Detektywi (225, 226) – serial fabularno-dokumentalny Polska 2025 Detektywi pomagają pewnej siedemdziesięcioletce odnaleźć pobitą nieznajomą, którą starsza pani zaprosiła do siebie, a która następnego dnia zniknęła z oszczędnościami staruszeki. **19.00** Fakty **19.35** Kroniki Mediolan-Cortina – magazyn **19.50** Uwaga! – magazyn **20.00** Harry Potter i Zakon **★★★★** Feniksa – film przygodowy W. Bryt./USA 2007 Reż. David Yates, wyk. Daniel Radcliffe, Rupert Grint, Emma Watson Bohater spędza wakacje w domu na Privet Driver, a gdy pojawiają się Dementorzy, używa magii obronnej. Ministerstwo dowiadyuje się o tym i chce go wyrzucić ze szkoły za złamanie regulaminu. **23.00** Szogun (5) – serial hist. USA/Japonia **0.45** Kuba Wojewódzki – talk show

DVB TT

TVN 7

6.50 Szkoła **8.45** Ukryta prawda **11.55** W-11 Wydział Śledczy **14.00** Detektywi **15.00** Sędzia Anna Maria Wesołowska **16.00** Sąd rodzinny **17.00** Tajemnice miłości **18.00** Zagadki losu **19.00** Ukryta prawda **20.00** **★★★★** Małżeństwo na skrót – komedia Australia 2021, reż. Josh Lawson, wyk. Rafe Spall **22.10** **★★★★** Banksterzy – dramat Polska 2020, reż. Marcin Zieliński, wyk. Antoni Królikowski **0.25** **★★** Torque. Jazda na krawędzi – film sens. USA 2004, reż. Joseph Kahn, wyk. Monet Mazur **2.10** Żyjąc z potworem

DVB TT

TV 4

6.00 Strażnik Teksasu (19, 20) **7.55** Bogaty dom – biedny dom **8.55** Policjantki i policjanci (296, 297) **10.55** Na ratunek 112 **11.55** Trudne sprawy **14.55** Ktoś tu kłamie? **15.55** Łowcy skarbów. Kto da więcej – reality show **18.00** Policjantki i policjanci (1354, 1355) – serial obyczaj. Polska **20.00** Gwiazdy kabaretu – program rozrywkowy **22.00** **★★★★** Pamięć absolutna – film sf USA/Meksyk 1990, reż. Paul Verhoeven, wyk. Arnold Schwarzenegger **0.25** STOP Drogówka **1.25** Love Island. Wyspa miłości **2.30** Interwencja

DVB TT

TVP Kultura

10.40 „Unity” – finał zagranicznego programu kulturalnego Polskiej Prezydencji w Brukseli **12.10** Rosa Bonheur, portrecistka natury **13.25** Kulturalni **14.15** Dobre strony **14.35** **★★★★** Tydzień z życia **16.45** Informacje kulturalne **17.05** Kalina **18.10** Gwiazdozbiór TVP Rozrywka **18.50** Karnawały **20.00** Amerykański świat pod ziemią **21.50** Tygodnik kulturalny **22.45** Scena alternatywna **23.15** **★★★★** Po drodze Felicji – dramat Kan./W. Bryt. 1999

DVB TT

TV Trwam

11.25 Głos Polski **11.35** Natura et Homo **12.20** Głos serca (94) **13.05** Historia kryzyza na Tarnicy **13.30** Msza święta z Jasnej Góry **14.30** Drzwi do lasu **15.00** Modlitwa w Godzinie Miłosierdzia **15.20** Mocni w wierze **16.10** Natura obiektywnie **16.40** Zniewolenie **16.55** Sokolnik **17.30** Łączy nas historia **18.15** Westerplatte młodych **19.00** Warto zauważyć... w mijającym tygodniu **19.30** Brat Franciszek **20.00** Informacje **20.20** Różaniec **21.00** Apel Jasnogórski **21.40** Polski punkt widzenia

DVB TT

TVP Sport

9.55 (L) ZIO 2026: Łyżwiarstwo figurowe – transmisja **11.20** Sylwetki olimpijskie **11.35** (L) ZIO 2026: Łyżwiarstwo figurowe **13.15** Sylwetki olimpijskie **13.35** (L) ZIO 2026: Łyżwiarstwo figurowe **15.00** Z kart historii zimowych igrzysk olimpijskich **16.20** ZIO Pekin 2022: Starty Polaków **17.20** Cena sukcesu **18.30** Halo, tu Mediolan **19.00** Studio **20.25** (L) Piłka nożna: Wisła Kraków – GKS Tychy **23.00** Olimpijski wieczór **23.55** ZIO 2026: Ceremonia otwarcia – transmisja (powtórka)

DVB TT

TV Puls

6.00 Nash Bridges (67, 68) **8.00** Kobra – oddział specjalny (7, 8) **10.00** Triumf miłości (13) **11.00** Triumf miłości (14) **12.00** Nie igraj z aniołem (7) **14.00** Lombard. Życie pod zastaw (449, 450) – serial obyczaj. Polska **16.00** Ranczo (77, 78) – serial kom. Polska **18.00** Lombard. Życie pod zastaw (935, 936) **20.00** **★★★★** Transporter 3 – film sens. Fr./USA/Ukr./W. Bryt. 2008 **22.05** **★★** Człowiek w mroku – film sens. USA 2024 **0.10** **★★★★** Przekręt – komedia krym. W. Bryt./USA 2000

★★★★★ koniecznie ★★★★ zdecydowanie tak ★★★ możesz ★★ nie musisz ★ zdecydowanie nie (L) na żywo

SOBOTA 7 Lutego

DVB-T

TVP 1

7.00 Msza święta na Jasnej Górze **7.40** Rok w ogrodzie **8.05** Rok w ogrodzie extra **8.20** Pełnosprawni **8.55** Ranczo (79) **9.55** Komisarz Alex (269) **10.50** Halo, tu Mediolan **11.05** Studio olimpijskie **11.25 (L)** ZIO Mediolan-Cortina d'Ampezzo 2026: Narciarstwo alpejskie – zjazd mężczyzn; Biegi narciarskie – bieg kobiet na 10 km

15.05 Tajemnice kultowych seriali – magazyn
16.05 Dziedzictwo (827) – serial obyczaj. Turcja
17.00 Teleexpress
17.35 Żona dla Polaka: Toronto – reality show
18.40 Jaka to melodia?
19.30 19.30
19.55 Pytanie dnia
20.25 Krew z krwi (5) Carmen, Franek, ranny Luther i Bronek uciekają przez las przed ludźmi Helmuta. Franek obwinia matkę o śmierć Niny i odrzuca jej pomoc. Tarczyński bada miejsce zbrodni. Odnajduje głowę Niny.
21.25 Biała odwaga – dramat ******* wojenny Polska 2024 Reż. Marcin Koszałka, wyk. Filip Pławiak, Julian Świeżewski, Jakub Gierszał
23.30 Gdzie jesteś, Amando? – ******** dramat kryminalny USA 2007 Reż. Ben Affleck, wyk. Casey Affleck, Michelle Monaghan, Morgan Freeman
1.30 Sprawdzamy – magazyn Polska 2026
1.55 Tyle co nic – dramat obyczaj. Polska 2023

***** koniecznie **** zdecydowanie tak *** możesz ** nie musisz * zdecydowanie nie (L) na żywo

DVB-T

TVP 2

5.15 Barwy szczęścia (3307, 3308) – serial Polska 2026 **6.25** M jak miłość (1906) – serialPolska 2026 **7.30** Pytanie na śniadani e – magazyn **11.35** Super Gary. Gotuj z Bosacką! – magazyn **12.10** Postaw na milion – teleturniej **13.05** Panna młoda (16) – serial obyczaj. Turcja 2024 **14.00** Familiada – teleturniej **14.35** Koło fortuny – teleturniej

15.15 Szansa na sukces. Opole 2025: Zbigniew Holdys
16.20 Na dobre i na złe (979) – serial obyczaj. Polska
17.20 Panna młoda (17) Mukadder ma pretensje do Sinem, że broni Hancer. Cemil pokazuje Hancer kupioną suknię ślubną. Cihan jest wściekły na Hancer i chce zerwać kontrakt. Engin przemawia Cihanowi do rozsądku.
18.15 Va banque – teleturniej
18.50 Słowo na niedzielę
19.00 Informacje kulturalne
19.25 Rodzinka.pl (302) – serial kom. Polska
20.00 The Voice Senior: Półfinał – program rozrywkowy
23.05 W blasku nocy ******* – romans USA 2018 Reż. Scott Speer, wyk. Bella Thorne, Patrick Schwarzenegger, Rob Riggle
0.45 Wesele – komediodramat ******** Polska 2004 Reż. Wojciech Smarzowski, wyk. Marian Dziędziel, Tamara Arciuch, Iwona Bielska
2.45 Morderstwa w Arbois ******* – film krym. Francja 202 Reż. Laurence Katrian

DVB-T

Polsat

5.25 Telezakupy TV Okazje **6.00** Nowy dzień – magazyn **8.00** Halo tu Polsat – magazyn **11.00** Darek Stolarz – remont w 3 dni – program rozrywkowy **12.05** Smerfy – film animowany USA/Belgia/Kanada 2011 **14.15 ★★** 1000 lat po Ziemi – film sf USA 2013, reż. M. Night Shyamalan, wyk. Jaden Smith, Will Smith, Sophie Okonedo

16.40 Jeszcze większe dzieci ******* – komedia USA 2013 Reż. Dennis Dugan, wyk. Adam Sandler, Chris Rock, David Spade Lenny postanawia wrócić w rodzinne strony, gdyż tęskni za kolegami z młodoci. Początkowy entuzjazm ustępuje miejsca przerażeniu. Lenny nie spodziewa się, że jego koledzy są obecnie aż tak szaleni.
18.50 Wydarzenia
19.15 Prezydenci i premierzy – program publicystyczny
19.55 XXX Jubileuszowy Festiwal Kabaretu Koszalin 2025 – program rozrywkowy
23.30 xXx II: Następny poziom – ****** film sensacyjny USA 2005 Reż. Lee Tamahori, wyk. Ice Cube, Willem Dafoe, Samuel L. Jackson Darius Stone, nowy agent programu xXx, zostaje wysłany do Waszyngtonu, aby zapobiec próbie zamachu na prezydenta USA.
1.55 Superfly – film sensacyjny ******* USA 2018
4.40 Disco gramy!

DVB-T

TVN

5.20 Nauka jazdy – program rozrywkowy Polska 2018 **5.55** Uwaga! **6.10** Kuchenne rewolucje: Restauracja „Staropolska”, Szczucin – reality show Polska 2022 **7.10** Magda gotuje Internet – talk show Polska 2026 **7.45** Dzień Dobry TVN **11.50** Na Wspólnej (4155-4158) – serial Polska 2026 **13.50** Anatomia piękna – serial dok. Polska 2025

15.00 Bardzo Dziki Zachód ******* – film sensacyjny USA 1999 Reż. Barry Sonnenfeld, wyk. Will Smith, Kevin Kline, Kenneth Branagh
17.20 Królewskie wakacje ******* – melodramat USA/Rumunia 2017 Reż. Ernie Barbarash, wyk. Merritt Patterson, Jack Donnelly, Samantha Bond
19.00 Fakty
19.25 King's Arena 2 – kulisy
19.35 Kroniki Mediolan-Cortina
19.45 Uwaga! – magazyn
20.00 Harry Potter i Księż ******** Półkwi – film fantasy W. Bryt. 2009 Reż. David Yates, wyk. Daniel Radcliffe, Rupert Grint, Emma Watson Harry rozpoczyna z przyjaciółmi szósty rok nauki w słynnej szkole magii. W jego ręce trafia księga należąca do tajemniczego Księcia Półkwi.
23.20 Szogun (6) – serial hist. USA/Japonia
1.10 Skok stulecia – film ******** sensacyjny USA 2018
3.55 Szpital św. Anny (25) – serial obycz. Polska 2025

DVB-T

TVN 7

6.55 Batwheels **7.25 ★★** Alvin i wiewiórki – komedia USA 2007 **9.15** Ukryta prawda **13.20** Detektywi **15.15** Pogromcy chaosu **16.20 ★★★★★** Władca Pierścieni: Drużyna Pierścienia – film fantasy USA/Nowa Zel. 2001 **20.00 ★★** Star Trek: W ciemność – film sf USA 2013, reż. J.J. Abrams, wyk. Chris Pine **22.50 ★★** Dziewczyna w czerwonej pelerynie – horror USA/Kan. 2011, reż. Catherine Hardwicke, wyk. Amanda Seyfried **1.05 ★★** Odważna – dramat USA/Australia 2007, reż. Neil Jordan, wyk. Jodie Foster

12.05 ★★ Informacje kulturalne **12.05 ★★** Niespotkanie spokojny człowiek – komedia Polska 1975 **13.15 ★★★★★** Kaprysy Łazarza – komedia Polska 1973 **14.15** Wydarzenie aktualne **14.50** The Police – kulisy wielkiej kariery **16.20** Tamte lata, tamte dni **17.00 ★★★★★** Światła rampy – dramat obycz. USA 1952 **19.25** 20 x 20 Lat TVP Kultura **20.00 ★★★★★** Wielkie oczy – film biograf. USA/Kan. 2014, reż. Tim Burton, wyk. Amy Adams **21.55** Deep Purple: Perfect Strangers Play Show

DVB-T

TV 4

5.30 Telezakupy TV Okazje – program reklamowy **7.00** Galileo **9.05** #Jesteśmy-DlaDzieci – magazyn **9.30** Gwiazdy kabaretu – program rozrywkowy **9.55** Galileo **12.55 ★★** Miłość do kwadratu – komedia Polska 2021, reż. Filip Zylber, wyk. Adrianna Chlebicka, Mateusz Banasiuk, Mirosław Baka **15.00** Policjantki i policjanci (1346-1350) – serial obyczaj. Polska 2025 **20.00** Sprawiedliwi – wydział kryminalny (972-975) – serial krym. Polska 2025 **0.05** Gwiazdy kabaretu – program rozrywkowy **2.05** STOP Drogówka

12.50 Natura obiektywnie **13.30** Msza święta z Jasnej Góry **14.45** Jak wygrać małżeństwo? **15.00** Dzielnia niewiasta **15.15** Mateczniki polskość **15.30** Wierzę w Boga **16.10** Prorok Ukrainy **17.00** Stefan Kardynał Wyszyński – Troskliwy Duszpasterz Jasnogórski **17.30** Przelamując barier **18.15** W naszej rodzinie **20.00** Informacje **20.20** Różaniec **21.00** Apel Jasnogórski **21.40** Polski punkt widzenia **22.00** Warto być ojcem **22.15** Głos serca (119) **23.00** Odpowiedzialni za Kościół

(DVB-T) stacje dostępne w naziemnej telewizji cyfrowej

NIEDZIELA 8 Lutego

DVB-T

TVP 1

8.00 Tydzień **8.40** Zmiennicy (8) **9.55** Ojciec Mateusz (436) **10.55** Komisarz Alex (275) **11.55** Między ziemią a niebem **12.00** Anioł Pański **12.15** Między ziemią a niebem **12.25** Halo, tu Mediolan **12.40** Studio olimpijskie **12.55 (L)** ZIO Mediolan-Cortina d'Ampezzo 2026: Snowboard – finał giganta równoległego kobiet i mężczyzn

15.15 Studio olimpijskie Mediolan-Cortina d'Ampezzo 2026 – magazyn
15.55 (L) ZIO Mediolan-Cortina d'Ampezzo 2026: łyżwiarstwo szybkie – finał 5000 m mężczyzn
16.45 Teleexpress
17.00 (L) ZIO Mediolan-Cortina d'Ampezzo 2026: łyżwiarstwo szybkie – finał 5000 m mężczyzn
18.40 Jaka to melodia?
19.30 19.30
19.55 Pytanie dnia
20.25 U Pana Boga w Królowym Moście (9) – serial kom. Polska
21.25 Żona dla Polaka: Toronto – reality show
22.25 Eiffel – film biograf. Francja/ ******** Belgia/Niemcy 2021 Reż. Martin Bourboulon, wyk. Romain Duris, Emma Mackey, Pierre Deladonchamps
0.25 Biała odwaga – dramat ******* wojenny Polska 2024 Reż. Marcin Koszałka
2.20 Sprawdzamy
2.45 Gdzie jesteś, Amando? ******** – dramat kryminalny USA 2007

DVB-T

TVP 2

5.10 Barwy szczęścia (3310, 3311) – serial Polska 2026 **6.25** M jak miłość (1907) – serial Polska 2026 **7.30** Pytanie na śniadanie – magazyn **10.35** Jak to się mówi, czyli Kasia u Bralczyka – program edukacyjny Polska 2025 **11.05** The Voice Senior – program rozrywkowy **14.00** Familiada – teleturniej **14.35** Koło fortuny – teleturniej

15.10 Szansa na sukces. Opole 2025: Marek Dutkiewicz
16.10 Pan Mama (43)
16.40 Studio olimpijskie
16.55 (L) ZIO Mediolan-Cortina d'Ampezzo 2026: Saneczkarstwo – 3. przejazd jedynek mężczyzn
17.55 Studio olimpijskie
18.30 (L) ZIO Mediolan-Cortina d'Ampezzo 2026: Saneczkarstwo – 4. przejazd jedynek mężczyzn
19.25 Studio olimpijskie
19.40 Legalna blondynka 2 ******* – komedia USA 2003 Reż. Charles Herman-Wurmfeld, wyk. Reese Witherspoon, Sally Field, Regina King
21.25 Reguła milczenia – thriller ******* USA/Kanada 2012 Reż. Robert Redford, wyk. Robert Redford, Shia LaBeouf, Julie Christie
23.40 Muzyka na dobry wieczór: Kortez
0.55 Krucjata. Prawo serii (9)
1.50 W blasku nocy ******* – romans USA 2018 Reż. Scott Speer, wyk. Bella Thorne, Patrick Schwarzenegger, Rob Riggle

DVB-T

Polsat

5.25 Telezakupy TV Okazje – program reklamowy **6.00** Nowy dzień – magazyn **8.00** Halo tu Polsat – magazyn **11.30** Zakochany Madagaskar – film animowany USA 2013 **12.00** Minionki rozrabiają – film animowany USA/Francja 2013 **14.20 ★★** Park Jurański III – film sensacyjny USA 2001, reż. Joe Johnston, wyk. Sam Neill

16.20 47 roninów – film fantasy ******* USA/W. Bryt./Japonia/Węgry 2013 Reż. Carl Rinsch, wyk. Keanu Reeves, Hiroyuki Sanada, Rinko Kikuchi Kai jako dziecko zostaje przygarnięty przez księcia Ako-Naganoriego Asano. Dorastając, zakochuje się w jego córce. Gdy księż ginie, Kai i 46 roninów planują zemstę.
18.50 Wydarzenia
19.30 Państwo w państwie – program publicystyczny
19.55 Thor: Miłość i grom – film ******* fantasy USA/Australia 2022 Reż. Taika Waititi, wyk. Chris Hemsworth, Natalie Portman, Christian Bale Thor musi zmierzyć się z galaktycznym zabójcą Gorrem. By mu się przeciwstawić, wzywa na pomoc Walkirię, Korga i Jane Foster, która włada jego młotem.
22.35 Kabaret K2. Jedziemy po bandzie – program rozrywkowy
0.00 (L) Futbol amerykański: NFL Super Bowl

DVB-T

TVN

6.45 Kuchenne rewolucje **7.45** Dzień Dobry TVN **11.30** Magda gotuje Internet – talk show Polska 2026 **12.05** Co za tydzień **12.40** Będzie pięknie – serial dok. **13.45** Kuchenne rewolucje: „Restauracja w Borach”, Żalno – reality show **14.50 ★★** Akademia policyjna V: Misja w Miami Beach – komedia USA 1988, reż. Alan Myerson

16.55 Sonic. Szybki jak błyskawica ******* ca – film przygodowy USA/Japonia/Kanada/W. Bryt. 2020 Reż. Jeff Fowler, wyk. James Marsden, Jim Carrey, Tika Sumpter
19.00 Fakty
19.35 Kroniki Mediolan-Cortina – magazyn
19.50 Władca Pierścieni: Dwie ******** wieże – film fantasy USA/Nowa Zelandia 2002 Reż. Peter Jackson, wyk. Elijah Wood, Sean Astin, Ian McKellen Drużyna Pierścienia została rozbita. Boromir nie żyje, Merry i Pippin trafili do niewoli, a Aragorn, Legolas i Gimli ruszyli im z odsieczą. Mimo przeszkód Frodo Baggins i Samwise Gamgee podążają do Mordoru.
23.35 Nieustraszeni bracia Grimm ******* – film fantasy USA/Czechy/W. Bryt. 2005 Reż. Terry Gilliam, wyk. Matt Damon, Heath Ledger, Monica Bellucci
2.00 Szpital św. Anny (26)
3.00 Uwaga! – magazyn

DVB-T

TVN 7

8.55 Tedi i szmaragdowa tablica – film anim. Hiszp. 2022 **10.45** Ukryta prawda **13.45** Detektywi **15.40** Scooby-Doo! – film anim. USA/Kan. 2020 **17.40 ★★** Tarzan: Legenda – film przygod. USA/Austria/Kan./W. Bryt./Australia 2016, reż. David Yates, wyk. Alexander Skarsgård **20.00 ★★** Krytyczna decyzja – film sens. USA 1996, reż. Stuart Baird, wyk. Kurt Russell **22.55 ★★** Torque: Jazda na krawędzi – serial sens. USA 2004, reż. Joseph Kahn **0.40 ★★** Małe rzeczy – thriller USA 2021, reż. John Lee Hancock

10.00 The Police – kulisy wielkiej kariery **11.25** Pan wzywał, Milordzie? (7) **12.30** Dobre strony **12.55 ★★★★★** Światła rampy – dramat USA 1952 **15.15** Kolekcja **15.35 ★★★★★** Księżniczka w oślej skórze – baśń filmowa Fr. 1970 **17.15** Studio Kultura – niedziela z... **18.05** Teatr TV: Tango – spektakl Polska 1999, reż. Maciej Englert, wyk. Danuta Szaflarska **20.00 ★★★★★** Pokój z widokiem – dramat W. Bryt. 1985, reż. James Ivory, wyk. Helena Bonham Carter **22.05** Kulturalni

DVB-T

TV 4

6.00 Łowcy skarbów. Kto da więcej – reality show **7.00** Gwiazdy kabaretu – program rozrywkowy **7.10** Wielkie tajemnice historii **9.00** Galileo **11.05 ★★** Jak pośłubić milionera? – komedia rom. Polska 2019 **13.25 ★★★★★** Piąty element – film sf Francja 1997 **15.55 ★★** Serce nie służy – komedia rom. Polska 2018 **17.55** Uroczysko (111-114) – serial krym. Polska 2020 **20.00** Sprawiedliwi. Trójięmiasto (89-92) – serial krym. Polska **0.05** STOP Drogówka **1.05** 11 września – ostatnie minuty lotu 93 **2.05** Covidowi zwycięży

12.00 Anioł Pański z Ojcem Świętym Leonem XIV **12.20** Papież Polak do rodaków **13.00** Przebudzenie giganta – św. Weronika Giuliani **14.40** Maryja, Matka ludzi **15.00** Wieś to też Polska **16.10** Koncert życzeń **17.00** Natura et Homo **17.30** Sól Ziemi **18.15** Rozmowy niedokończone **19.30** Moja katolicka rodzina **20.00** Informacje **20.20** Różaniec **21.00** Apel Jasnogórski **22.00** Mocni Jego mocą **22.30** Muzyczne chwile **22.45** Jak wygrać małżeństwo? **23.00** Jak my to widzimy

(DVB-T) stacje dostępne w naziemnej telewizji cyfrowej

***** koniecznie **** zdecydowanie tak *** możesz ** nie musisz * zdecydowanie nie (L) na żywo

BŁĄD MEDYCZNY PRZY PORODZIE. DLACZEGO TE PROCESY TRWAJĄ LATAMI?!

Dopiero po pięciu latach walki pani Katarzyna wywalczyła zadośćuczynienie od szpitala w Inowrocławiu za błąd okołoporodowy - w drogach rodnych pozostawiono jej gazik. Inne matki walczą w sądach jeszcze dłużej.

Małgorzata Oberlan

FOT. PIKABAY/ZDZIEJE ILLUSTRACYJNE

Spraw o błędy medyczne, z tymi okołoporodowymi włącznie, przybywa. Biegłych brakuje i oczekiwanie na ich opinie przeciąga sądowe procesy.

zwanymi byli wspólnie szpital i ubezpieczyciel.

Milionowe kwoty i ośmioletnie procesy

Pani Katarzyna wyrok przyjęła z satysfakcją i ulgą. Jej prawnik natomiast podkreślał, że „od początku tutaj nie chodziło głównie o pieniądze”. Najważniejszym było, by głos pokrzywdzonej kobiety został przez sąd wysłuchany.

Inowrocławianka szczęśliwie nie doznała trwałych powikłań na zdrowiu. Na przestrzeni minionych lat po raz drugi została mamą. Są jednak sprawy w regionie i kraju, gdzie błąd okołoporodowy oznacza np. głęboką niepełnosprawność dziecka, najczęściej po niedotlenieniu. I tutaj sądowe boje toczą się jeszcze dłużej, a gra toczy się o miliony.

Tak było w sprawie dotyczącej szpitala w Lipnie. Błąd przy porodzie, który popełnił

personel lecznicy, skazał dziecko na głęboką niepełnosprawność do końca życia - uznał sąd. Dziewczynce i matce przyznał 900 tys. zł zadośćuczynienia z odsetkami licznymi od 2015 roku, odszkodowanie i rentę. Razem - ponad milion zł.

Poród miał miejsce w 2015 r. dziś dziewczynka jest głęboko niepełnosprawna od urodzenia i taką pozostanie do końca życia. Nie siada, nie wstaje, nie mówi, nie przełyka, wymaga zakładania pampersów, cierpi na całkowitą ślepotę obu oczu. Według biegłych, nie ma rokowań na jakąkolwiek poprawę.

Stan dziecka jest wyłącznie wynikiem błędu medycznego szpitala: zaprzestania monitorowania tętna płodu przez KTG i zbyt późno wykonanego cięcia cesarskiego, przy wymuszaniu porodu naturalnego - uznali biegli z Collegium Medicum UJ w Krakowie i Sąd Okręgowy we Wrocławiu. Ten wyrok ogło-

szono w grudniu 2023 roku, a więc bój o sprawiedliwość trwał 8 lat! Na tym się zakończył, bo szpital nie apelował.

W dwóch sądowych instancjach natomiast - także przez 8 lat łącznie - walczyć o zadośćuczynienie musieli rodzice niepełnosprawnej dziewczynki z Warmińsko-Mazurskiego. Wyroku prawomocnego, głośnego w całym kraju, doczekali się w maju 2025 r. Ich dziecko miało wtedy 14 lat. Dziewczynka jest poważnie niepełnosprawna intelektualnie, wymaga stałej opieki i pomocy, a rokowania są niekorzystne. Jej stan jest wynikiem błędu przy porodzie - to już wiadomo.

Najpierw był 7 lat trwający proces przed Sądem Okręgowym w Olsztynie. Potem - odwołanie się pozwanego wyżej. Ostatecznie Sąd Apelacyjny w Białymstoku w ubiegłym roku przyznał 1 mln zł zadośćuczynienia, ponad 117 tys. zł odszkodowania i miesięczną rentę dla dziewczynki za błędy medyczne przy odbieraniu porodu.

Kolejne przykłady można by mnożyć - takie procesy ciągną się w polskich sądach długimi latami. Problem z biegłymi tymczasem pozostaje nierozwiązany, więc szansa na rychłą poprawę w tej materii brak.

Wielki problem z biegłymi

Szczególnie w sprawach o błędy medyczne (nie tylko te okołoporodowe) dramat z biegłymi w Polsce widać wyraźnie. Jest ich coraz mniej, bo stawki od dawna nie zachęcają lekarzy do podejmowania się tej roli. Prosta ona nie jest, bo wiąże się z odpowiedzialnością, ale też i czasowym zaangażowaniem - choćby byciem gotowym na wezwanie sądu.

Ci, którzy opiniowaniem się jeszcze zajmują, nierzadko by-

wają emerytami. Zarzuty, że stan wiedzy niektórych ekspertów nie przystaje do aktualnego, słychać od dawna.

Im bardziej charakterystyczna jest specjalizacja biegłego w sprawach medycznych, tym czekanie na opinię jest dłuższe, bowiem specjalistów jest niewielu, a nadto nie wszyscy chcą działać jako biegli sądowi z uwagi na goniące terminy sporządzenia opinii, a przede wszystkim „ryzyko” wezwania biegłego do udziału w rozprawie. Stąd biegłych jest niewielu i są zarzucani zapytaniem o opinie w zasadzie z całej Polski. To przesądza o prolongowaniu przez nich sporządzania ekspertyz i wydłuża czas trwania postępowania sądowego. Tym bardziej, że niejednokrotnie strony mają zarzuty do opinii, co skutkuje dopuszczeniem opinii uzupełniającej i koło dalej się kręci... - takie obserwacje z własnego doświadczenia ma адвокат Mariusz Lewandowski.

Problem z biegłymi jest złożony i wymaga działań na kilku polach. Kolejne ekipy rządzących wiedzą o tym od dawna, a ustawa o biegłych zapowiadana jest od lat. Ba, była nawet realna szansa na to, że gotowy już projekt zacznie obowiązywać od stycznia 2026 roku. Ale znów się nie udało...

W nowym prawie mowa jest, w największym uproszczeniu, nie tylko o nowym systemie certyfikacji biegłych, ale też ich wynagradzaniu. Zakładano określenie kwoty bazowej, stanowiącej podstawę ich stawki godzinowej, ale interweniował minister finansów, postulując rozłożenie podwyżek na kilka lat.

Ostatnie doniesienia, z początku stycznia br., są takie, że projekt ustawy poddawany jest jeszcze konsultacjom wewnętrznym, w grupach roboczych. „Mamy nadzieję, że w niedługim czasie projekt zostanie przekazany do konsultacji zewnętrznych. Wiemy, że zainteresowanie, także ze strony biegłych, jest ogromne, czekają na tę ustawę” - przekazał resort sprawiedliwości portalowi Prawo.pl.

Oczywiście, samo wejście w życie ustawy niczego od ręki nie zmieni. Wyczekiwane przepisy powinny jednak uregulować na nowo m.in. to, kto może uzyskać wpis na listę biegłych. Przyzwoite stawki za pracę, z gwarancją waloryzacji, winny z kolei w jakiejś perspektywie grono ekspertów opiniujących powiększyć.

A na razie - jest, jak jest. Spraw o błędy medyczne, z tymi okołoporodowymi włącznie, tylko przybywa. Biegłych brakuje i oczekiwanie na ich opinie przeciąga sądowe procesy. Rząd PiS uruchomił w styczniu 2022 r. Instytut Ekspertyz Medycznych, który miał być receptą na te bolączki. W praktyce nie zmieniło się nic. ©

Datę 12 stycznia 2026 r. - pani Katarzyna i reprezentujący ją od początku sprawy adwokat Mariusz Lewandowski zapamiętają na pewno. Tego dnia Sąd Rejonowy w Inowrocławiu ogłosił wyrok w sprawie „matka kontra szpital i ubezpieczyciel”. Przyznał 20 tys. zł z odsetkami zadośćuczynienia (razem około 30 tys. zł) za złamanie praw pacjentki przy porodzie.

Być może ten wyrok batalię matki zakończył. Ale... Jeśli lecznica będzie apelować, sprawa trafi do sądu wyższej instancji. A to może oznaczać przynajmniej kolejny rok walki o sprawiedliwość. Tymczasem sprawa pani Katarzyny nie jest ani żadną rekordową, jeśli chodzi o kwotę sporu (domagała się 40 tys. zł), ani niezwykle skomplikowaną - bywają trudniejsze.

Dlaczego zatem ten proces, jak i wiele podobnych w Kujawsko-Pomorskiem i Polsce, musiał trwać tak długo? Kluczowym elementem w sprawach dotyczących błędów medycznych są opinie biegłych. A tych brakuje. Ponieważ spraw w sądach tylko przybywa, ci, którzy działają, dosłownie zasypywani są zleceniami. Potem często sąd chce ich jeszcze dosłuchać, mieć do dyspozycji opinie uzupełniające, bo lecznice i ubezpieczyciele, broniąc się przed odpowiedzialnością, starają się podważyć ekspertyzy. I lata mijają...

Tak było też w sprawie pani Katarzyny. Sąd inowrocławski czuwał nad terminowością wszystkich czynności sądowych, ale sporządzanie opinii przez biegłych wydłużało całe postępowanie - mówi adwokat Mariusz Lewandowski z Torunia.

Gazik

Nasi Czytelnicy być może historię pani Katarzyny pamiętają. Opisujemy ją od ponad 5 lat - od czasu porodu (2020 r.), jego skutków, zgłoszenia szkody ubezpieczycielowi, przez rozpoczęcie procesu (2021 r.) i jego kolejne odskony. Przypomnijmy już tylko w skrócie.

W 2020 r. inowrocławianka w miejscowym szpitalu rodziła swoje pierwsze dziecko. Przy porodzie syna pani Katarzynie pozostawiono w drogach rodnych gazik/tampon. Okazało się po czasie - gdy po bólach i cierpieniach „urodziła” ten opatrunek. Lecznica, według relacji kobiety, bagatelizowała wcześniej zgłaszane przez nią bóle. Radzono łągodzić je np. przykładaniem butelek z zimną wodą. Tymczasem okazało się, że w drogach rodnych matki zaszyto opatrunek...

Ubezpieczyciel szpitala w Inowrocławiu uznał krzywdę pani Katarzyny. Stwierdził jednak, że wystarczy jej 2500 zł odszkodowania i tyle przelał na konto. Kobieta nie odpuszcza

i pozwała Towarzystwa Ubezpieczeń Wzajemnych PZUW na drodze cywilnej o 40 tys. zł zadośćuczynienia. Stąd właśnie cała sprawa i proces.

W procesie Sąd Rejonowy w Inowrocławiu przesłuchał wielu świadków, w tym lekarzy. Zgromadzono obszerną dokumentację; była też już opinia jednego biegłego. Dopiero jednak w 2025 r. (tak!) doczekano się ekspertyzy specjalisty z dziedziny ginekologii i innych - biegłej sądowej prof. dr hab. n. med. Elżbiety Sowińskiej-Przepiera, ginekologa-położnika i endokrynologa ze Szczecina. Jej treść i konstatacje były przełomem w sprawie.

Opinia biegłej, wydana w maju 2025 r., była obszerna i drobiazgowa. Jej najważniejsza chyba konstatacja brzmiała tak: „Z prawdopodobieństwem bliskim pewności do pozostawienia tamponu w pochwie położnicy doszło w czasie wykonywania operacji szycia krocza w godzinach 00:25 - 01:11 4.02.2020 r.” (czyli przy porodzie - przyp.red.) - stwierdziła prof. Sowińska-Przepiera.

Dalej biegła jasno wskazała, jak do błędu doszło. „Pozostawienie tamponu w pochwie położnicy nie było wynikiem zaniechania, lecz spowodowane zostało nieuwagą operatora przy podstawowej kontroli pola operacyjnego po zakończeniu szycia krocza oraz niewłaściwym zabezpieczeniem tamponu, wymagającego pozostawienie wskaźnika na zewnątrz pochwy (na przykład nici przywiązanej do tamponu)” - opisała.

12 stycznia br. sąd przyznał pani Katarzynie 20 tys. zł zadośćuczynienia za złamanie jej praw pacjentki wraz z odsetkami, co w praktyce oznacza około 30 tys. zł do wypłaty. Po-

FOT. BACHOT345/123RF

Program „Misja 50/30. Ciśnienie pod kontrolą” ma przekonać Polaków do monitorowania ciśnienia krwi.

Nawet połowa Polaków ma nadciśnienie tętnicze

Redakcja
redakcja@stronazdrowia.pl

Nadciśnienie tętnicze staje się coraz większym problemem zdrowotnym w Polsce. Szacuje się, że obecnie 50 procent zdrowej dorosłej populacji może borykać się z tym schorzeniem.

Polskie Towarzystwo Nadciśnienia Tętniczego uruchomiło ogólnopolską inicjatywę „Misja 50/30. Ciśnienie pod kontrolą”. Jej celem jest osiągnięcie prawidłowych wartości ciśnienia tętniczego u co najmniej 50 procent pacjentów do 2030 roku. Obecnie skutecznie kontrolowane jest jedynie u 23-33 procent pacjentów. Program ma na celu edukację i przekonywanie Polaków o znaczeniu kontrolowania ciśnienia krwi.

– Chcemy przekonać naszych rodaków, jak ważne dla zdrowia jest prawidłowe ciśnienie krwi, że nie wystarczy się martwić tylko o stan swego konta – powiedział prof. Jacek Lewandowski, koordynator programu „Misja 50/30. Ciśnienie pod kontrolą”.

Nadciśnienie tętnicze jest główną przyczyną wizyt u kardiologów. Dane wskazują, że w 2024 roku było to powodem 48 procent wszystkich wizyt. Wysokie ciśnienie krwi prowa-

dzi do chorób wieńcowych, udarów mózgu, niewydolności nerek oraz problemów z siatkówką oka.

Nadciśnienie sprzyja rozwojowi choroby wieńcowej (która może doprowadzić do zawału serca), udarom mózgu, przewlekłej niewydolności nerek oraz uszkodzeniom siatkówki oka, co grozi utratą wzroku. Polska jest w czołówce europejskich krajów pod względem występowania nadciśnienia. Obecne szacunki mówią o co najmniej 12 milionach Polaków cierpiących na tę chorobę.

Istotą skutecznego leczenia jest odpowiednia współpraca pacjentów z lekarzami. Główne wytyczne Polskiego Towarzystwa Nadciśnienia Tętniczego i Polskiego Towarzystwa Kardiologicznego zalecają ciśnienie poniżej 130/80 mmHg.

Zbyt wysokie ciśnienie tętnicze odpowiada za co piąty zgon w Polsce, co pokazuje, jak poważne jest to zagrożenie dla naszego społeczeństwa. Skuteczna walka z tym schorzeniem wymaga wspólnego wysiłku zarówno ze strony pacjentów, jak i systemu opieki zdrowotnej.

Niestety, co drugi pacjent nie przestrzega zaleceń terapeutycznych. To rezygnacja z leczenia przez pacjentów, zwłaszcza młodych, stanowi jedno z głównych wyzwań. ©

FOT. KURHAN (123RF)

Nadciśnienie tętnicze jest główną przyczyną wizyt u kardiologów.

REKLAMA

Uniwersytet
Wrocławski

OGŁOSZENIE Uniwersytet Wrocławski ogłasza

pierwszy przetarg ustny nieograniczony na sprzedaż lokalu mieszkalnego nr 2 w budynku położonym przy ul. Piastowskiej 13 w Niemczy, gm. Niemcza, pow. dzierżoniowski

1. Informacje o przetargu

Tytuł postępowania: **Przetarg na sprzedaż lokalu mieszkalnego nr 2 w budynku położonym przy ul. Piastowskiej 13 w Niemczy. Numer postępowania: DGN.220.1.2026.**

Rodzaj postępowania w sprawie sprzedaży Nieruchomości: przetarg ustny nieograniczony.

Przed złożeniem zgłoszenia o uczestnictwie w przetargu należy zapoznać się z Regulaminem zbywania nieruchomości Uniwersytetu Wrocławskiego, wprowadzonym Zarządzeniem Rektora Uniwersytetu Wrocławskiego Nr 37/2022 z dnia 23.02.2022 r., z uwzględnieniem zmian wprowadzonych Zarządzeniem Rektora Uniwersytetu Wrocławskiego nr 136/2024 z dnia 4.07.2024 r. Powyższe zarządzenia udostępnione są w Biuletynie Informacji Publicznej Uniwersytetu Wrocławskiego pod adresem: <https://bip.uni.wroc.pl/301/114/zarządzenia-rektorauniwersytetu-wroclawskiego.html>.

Tekst ujednolicony ww. zarządzeń stanowi również załącznik do ogłoszenia o przetargu opublikowanego na wskazanej poniżej stronie internetowej.

Zgłoszenie udziału w przetargu:

Oferent zamierzający uczestniczyć w przetargu składa pisemne Zgłoszenie udziału w przetargu, w formie papierowej, na adres: Uniwersytet Wrocławski, pl. Uniwersytecki 1, 50-137 Wrocław. Wzór zgłoszenia udziału w przetargu udostępniony jest jako załącznik na stronie internetowej Uniwersytetu Wrocławskiego pod adresem: <https://uwr.edu.pl/kontaktwspolpraca/wynajem-i-sprzedaz/ogloszenia-o-sprzedazy/>

Zgłoszenie udziału w przetargu, wraz z załącznikami, należy złożyć w terminie do dnia 9 marca 2026 r. do godziny 15:30, w zaklejonej kopercie, opisanej tytułem postępowania oraz imieniem, nazwiskiem bądź nazwą Oferenta oraz adresem korespondencyjnym i telefonem kontaktowym Oferenta.

O zachowaniu terminu Zgłoszenia decyduje data i godzina wpływu na podany wyżej adres Uniwersytetu Wrocławskiego.

Uniwersytet Wrocławski nie przewiduje składania zgłoszeń w postaci dokumentu elektronicznego.

Zgłoszenie powinno uwzględniać wszystkie wymagania wynikające z Załącznika Nr 1 do Regulaminu zbywania nieruchomości Uniwersytetu Wrocławskiego, w tym zawierać dowód wpłaty wymaganego wadium, a ponadto spełniać wszystkie wymagania i warunki wynikające z niniejszego Ogłoszenia.

Otwarcie przetargu:

Przetarg nieograniczony ustny zostanie otwarty w dniu 11 marca 2026 r. o godzinie 10:00 w Sali Klubu Uniwersytetu Wrocławskiego zlokalizowanej na parterze Gmachu Głównego Uniwersytetu Wrocławskiego (pl. Uniwersytecki 1, Wrocław).

Nie przewiduje się uczestnictwa w przetargu za pomocą środków porozumiewania się na odległość.

2. Oznaczenie nieruchomości będącej przedmiotem przetargu, jej położenie, powierzchnia według danych z ewidencji gruntów oraz z księgi wieczystej

Przedmiotem przetargu jest prawo własności lokalu mieszkalnego nr 2 o powierzchni użytkowej 45,92 m², usytuowanego na pierwszym piętrze (druga kondygnacja) w budynku wielolokalowym położonym przy ulicy Piastowskiej 13 w Niemczy wraz z udziałem wynoszącym 1883/10000 w częściach wspólnych budynku oraz w prawie własności działki gruntu numer 443/13, Niemcza, obręb Stare Miasto, o powierzchni 0,0139 ha (dalej jako „Nieruchomość”). Dla Nieruchomości prowadzona jest w Sądzie Rejonowym w Dzierżonowie, VI Wydział Ksiąg Wieczystych, księga wieczysta numer SW1D/00040641/9. Właścicielem Nieruchomości jest Uniwersytet Wrocławski we Wrocławiu.

3. Opis / przeznaczenie Nieruchomości.

Nieruchomość położona jest w centrum miasta Niemcza, w bliskim sąsiedztwie Rynku oraz ośrodków użyteczności publicznej.

Nieruchomość jest samodzielnym lokalem mieszkalnym znajdującym się na pierwszym piętrze budynku wielolokalowego. Budynek w zabudowie zwartej, wykonany w technologii tradycyjnej murowanej, podpiwniczony.

Nieruchomość składa się z dwóch pokoi, kuchni, przedpokoju i łazienki. Wejście do lokalu mieszkalnego z wewnętrznej klatki schodowej.

Nieruchomość wyposażona jest w instalacje: elektryczną, wodno – kanalizacyjną, gazową, centralnego ogrzewania (indywidualne ogrzewanie gazowe i ciepła woda użytkowa z pieca gazowego zlokalizowanego w lokalu; piec niesprawny – do wymiany). Budynek, w którym znajduje się przedmiotowy lokal mieszkalny, wpisany jest do rejestru zabytków: dom mieszkalny – Piastowska 13 – nr rej. A/443/1553/Wł decyzja z dnia 25.02.1997 r.

Dla lokalu sporządzono świadectwo charakterystyki energetycznej nr SCHE/29480/1787/2025, ważne do 16.12.2035 r.

Dla terenu, na którym znajduje się Nieruchomość nie ma obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Aktualnie trwają prace nad sporządzeniem Planu Ogólnego Gminy Niemcza.

Zgodnie ze Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta i Gminy Niemcza (uchwała Rady Miejskiej w Niemczy nr XXXV/208/09 z 27.11.2009 r. ze zmianami) Nieruchomość położona jest na terenie oznaczonym symbolem UC - obszar centrum handlowo-usługowego.

4. Informacje o obciążeniach i zobowiązaniach odnoszących się do Nieruchomości, wynikające z księgi wieczystej

Brak wpisów w działach III i IV księgi wieczystej.

5. Cena wywoławcza Nieruchomości

Cena wywoławcza Nieruchomości wynosi 120 000 PLN (słownie: sto dwadzieścia tysięcy 00/100) (VAT zw.).

6. Kryteria wyboru osoby wygrywającej przetarg

Jedynym kryterium wyboru osoby wygrywającej przetarg jest zaoferowana najwyższa cena nabycia Nieruchomości.

7. Wysokość minimalnego postąpienia w przetargu ustnym

Wysokość minimalnego postąpienia w przetargu ustnym wynosi: 1 000 złotych. Przetarg jest ważny bez względu na liczbę uczestników przetargu, jeśli przynajmniej jeden uczestnik zaoferował co najmniej jedno postąpienie powyżej ceny wywoławczej.

8. Informacja o wysokości wadium, formie, terminie i miejscu jego wnoszenia

Wadium ustalone jest na kwotę **5 000 PLN** (słownie: pięć tysięcy złotych, 00/100). 3

Termin wpłaty wadium: 9 marca 2026 r.

Za datę wpłaty wadium uważa się datę wpływu środków finansowych na wskazany poniżej rachunek bankowy Uniwersytetu Wrocławskiego. Wadium z opisem wpłaty, tj.: „Wadium – przetarg na sprzedaż lokalu mieszkalnego nr 2 w budynku położonym przy ul. Piastowskiej 13 w Niemczy - postępowanie nr DGN.220.1.2026” należy wpłacić na rachunek bankowy Uniwersytetu Wrocławskiego w Santander Bank Polska SA, numer konta: 12109025030000000112576100.

9. Informacja o sposobie zapłaty ceny, w tym o wysokości i zasadach płatności zaliczki – jeśli jest ustalona

Osoba, która została wyłoniona jako nabywca Nieruchomości w ramach przetargu jest zobowiązana do wpłaty całej zaoferowanej ceny przed dniem podpisania umowy przeniesienia prawa własności Nieruchomości.

Zapłata ceny nastąpić winna w sposób zapewniający wpływ środków finansowych na rachunek bankowy Uniwersytetu Wrocławskiego najpóźniej na 1 (jeden) dzień roboczy przed datą zawarcia umowy przeniesienia prawa własności Nieruchomości.

W przypadku, gdy zaistnieją przesłanki uprawniające do zwolnienia sprzedaży nieruchomości z opodatkowania VAT na podstawie art. 43 ust. 1 pkt 10 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług, a osoba która została wyłoniona jako nabywca w ramach przetargu oraz Uniwersytet Wrocławski wyrażą zgodną wolę rezygnacji z tego zwolnienia na podstawie art. 43 ust. 10 i 11 ww. ustawy, nabywca jest zobowiązany wpłacić całą zaoferowaną cenę nabycia powiększoną o należny podatek VAT, przed zawarciem umowy przeniesienia prawa własności Nieruchomości.

Nie jest wymagana wpłata zaliczki przez oferentów uczestniczących w przetargu.

10. Warunki zawarcia umowy przenoszącej własność Nieruchomości

Osoba wygrywająca przetarg zostanie powiadomiona przez Uniwersytet Wrocławski o terminie oraz miejscu zawarcia umowy przenoszącej własność Nieruchomości.

Zawarcie umowy przenoszącej własność Nieruchomości nastąpi po otrzymaniu przez Uniwersytet Wrocławski od osoby wygrywającej przetarg wpłaty całości zaoferowanej ceny nabycia Nieruchomości.

Z uwagi na charakter Nieruchomości rękojnia jest wyłączona. Wszystkie koszty związane z zawarciem umowy przenoszącej własność Nieruchomości ponosi Nabywca.

11. Dane kontaktowe do osób, które udzielać będą w imieniu Uniwersytetu Wrocławskiego informacji w związku z przetargiem dotyczącym sprzedaży Nieruchomości
Informacja o przetargu i jego warunkach: tel. 71 375 22 24 Informacja o możliwości i terminach oględzin Nieruchomości: tel. 48 782 800 701 Adres e-mail: dgn@uwr.edu.pl

12. Pozostałe postanowienia

W sprawach nieuregulowanych w niniejszym Ogłoszeniu mają zastosowanie zapisy Regulaminu zbywania nieruchomości Uniwersytetu Wrocławskiego.

Uniwersytet Wrocławski zastrzega sobie prawo do rejestracji audiowizualnej przebiegu przetargu oraz prawo odwołania przetargu, zamknięcia przetargu bez wyłonienia nabywcy Nieruchomości lub unieważnienia przetargu bez podania przyczyn.

